

**Kolding
Kommune**

en del af trekantområdet

§ 16a godkendelse (Ikke IE-brug)

Af husdyrbruget på

Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld

**Dato for gyldighed
4. januar 2024**

Kolding Kommune
Miljø & Erhverv
Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
landbrug@kolding.dk
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning.....	2
2	Afgørelse om godkendelse og dispensation	4
2.1	Grundlag for afgørelsen og dispensation.....	4
2.2	Afgørelse om godkendelse, dispensation og udnyttelse	4
2.3	Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug	5
2.4	Vurdering af Dispensation for Afstandskrav	5
2.5	Samlet vurdering af virkninger på miljøet.....	5
3	Vilkår for Nis Thusesnsvej 15, Christiansfeld	7
4	Begrundelse for de stillede vilkår.....	11
5	Klage- og søgsmålsvejledning samt underretning	13
5.1	Klage- og søgsmålsvejledning	13
5.2	Underretning om Godkendelsen	13
6	Bilag	15

DATABLAD

TITEL: § 16A, STK. 1 GODKENDELSE AF HUSDYRBRUG (IKKE IE-BRUG) OG DISPENSATION TIL AFSTANDSKRAV TIL OFFENTLIG VEJ

DATO FOR MILJØGODKENDELSE: 4. JANUAR 2024

Husdyrbrugets navn	Gammelgaard
CVR-nr. / CHR-nr.	30217691 / 51278
Husdyrbrugets adresse	Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld
Ejer	Carsten Asmussen
Ejers telefonnr.	22401289
Ejers E-mail	cha@aller-jersey.dk
Ejendomsnummer	6210256800
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Kolding Kommune, Miljø & Erhverv, Landbrugsafd. , Nytorv 11, 6000 Kolding, landbrug@kolding.dk , tlf. 79797439
Udarbejdet af:	Betina Stadager Cramer, betb@kolding.dk
Kvalitetssikret af:	Marianne Yde, mayn@kolding.dk
Journalnummer	23/15949

Konsulent	Birgitte Madsen
Adresse	Velas, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Telefonnummer	50801502
E-mail	bima@velas.dk

Afgørelser	Dato
Godkendelse	23. marts 2011
1. Tillæg	14. august 2013
2. Tillæg	13. maj 2015
3. Tillæg	27. juli 2017
Godkendelse (§ 16 a)	Godkendelse gældende fra den 4. januar 2024 – skema nr. 240526

Høring af offentligheden og berørte myndigheder	
7. august 2023 – 21. august 2023	Indledende høring på Kolding kommunes hjemmeside i 14 dage Kommunen modtog ingen bemærkninger.
7. august 2023 – 21. august 2023	Høring i 14 dage hos berørte myndigheder – se udtalelser i bilag 2.
29. nov 2023–29. dec 2023	30 dages partshøring af udkastet til ejer, konsulent, parter (konsekvenszonen til byzone plus matrikulære naboer), berørte myndigheder, plus dem som har ønsket at få udkastet tilsendt. Hele udkastet kan findes på kommunens hjemmeside . Spildevandsteamet havde en mindre konkretisering – se bilag 2. Kommunen modtog ingen øvrige bemærkninger til udkastet.
4. januar 2024	Afgørelse truffet med klagevejledning – 4 ugers klagefrist. Sendt til ejer, konsulent og elektroniske parter. Orientering om afgørelsen er sendt til parter. Hele godkendelsen kan findes på www.kolding.dk og på https://dma.mst.dk/
1. februar 2024	Fristen for at klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

1 SAMMENFATNING

Projektet

Nis Thuesensvej 15, Christiansfeld ansøger om at få godkendt en udvidelse samt den eksisterende konventionelle produktion af malkekvæg efter den nugældende lovgivning, så ejendommen fremadrettet vil være godkendt efter modellen for produktionsarealer.

Godkendelsen omfatter følgende:

- Omlægning til regulering efter produktionsareal på i alt 5.248 kvm (anlæg 1, 2 og 4). Heraf er de 1.171 kvm nyt produktionsareal (anlæg 1, 4, 5, 6 og 11).
- Et afsnit i kostalden (1) ændres fra spalter til dybstrøelse med mulighed for fleksibilitet i forhold til kvægttype, der indsættes malkerobotter og produktionsarealet i kostalden udvides med 79 kvm.
- Udvidelse af eksisterende kalveplads (4) med 100 kvm.
- Mulighed for opsætning af kalvehytter på 300 kvm (5) på ny ensilageplads på 2.220 kvm.
- Nuværende malkestald (6) ændres til goldkostald med dybstrøelse med i alt 492 kvm.
- Etablering af dybstrøelsesafsnit i eksisterende bygning (11) på 200 kvm.
- Etablering af en ny gyllebeholder (GB 3) med fast overdækning på 114 kvm til biogas.
- Etablering af en ny aflæsserplads til fast husdyrgødning på 320 kvm.
- Godkendelse af eksisterende gyllebeholdere (GB1 og GB2) med et samlet overfladeareal på i alt 2.086
- Godkendelse af eksisterende lager af fast husdyrgødning på 50 kvm

Husdyrbruget er placeret i landzone i et område, som i Kommuneplan 2021-2033 er udpeget som særlig værdifuld landbrugsområde, hvor landbrugets fortsatte udviklingsmuligheder og investeringsinteresser vægtes højt. Der er afsøgt alternative placeringer. De valgte placeringer sker i tillknytning til eksisterende anlæg og øvrige udvidelser/ændringer sker i eksisterende bygninger.

Dispensationer

Der dispenseres for afstandskravet til offentlig vej.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Eventuelle gener

Projektet vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, men lugtberegninger viser, at kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Antallet af transporter til og fra ejendommen vil øges i forbindelse med projektet. Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion. Støj, støv og transport fra anlægget vurderes hverken i sig selv eller i kombination at give anledning til gener for de omkringboende. Der vil blive foretaget en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Samlet vurderer kommunen, at udvidelsen af produktionen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Påvirkning af natur, internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000) og bilag IV-arter

Ammoniakemissionen fra anlægget stiger i ansøgt drift i forhold til både nudrift og 8-års drift, men det vurderes, at der ikke er nogen negativ påvirkning af nationalt beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder. Det vurderes ligeledes, at projektet ikke påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder gældende normer og vejledninger for opbevaring af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som værende inden for, hvad der kan forventes af et husdyrbrug af denne type og størrelse.

Risiko for forurening

Det vurderes, at der ikke er en væsentlig risiko for forurening fra ejendommen. Der er i forbindelse med tidligere godkendelse udarbejdet en beredskabsplan, som beskriver forebyggelse og begrænsning af konsekvenser ved et evt. uheld.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

BAT-niveauet beregnes i husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse på de eksisterende staldafsnit. Dette betyder, at BAT-niveauet for de eksisterende staldafsnit tager afsæt i et BAT-niveau, der er fastsat i en tidligere godkendelse med de ændringer der følger af, at nogen af de tidligere anvendte virkemidler ikke længere er tilgængelige.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 6.016 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre ved at anvende de 'bedste teknikker' på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Lovgivningens krav til maksimal ammoniakudledning er overholdt i projektet. Der er indsat vilkår til fastholdelse af fast overdækning på en eksisterende gyllebeholder. Der er ikke anvendt yderligere supplerende virkemidler til reduktion af ammoniakfordampningen, da anvendelse af det aktuelle staldsystem er tilstrækkeligt til at overholde BAT-kravet for ejendommen mht. ammoniakfordampning.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet ved overholdelse af vilkårene i godkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

2 AFGØRELSE OM GODKENDELSE OG DISPENSATION

2.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN OG DISPENSATION

Med den seneste husdyrbruglov som trådte i kraft den 1. august 2017 er reguleringen af anlæg og arealer blevet adskilt. Det betyder, at kommunen nu kun skal godkende anlæg og husdyrproduktion i forbindelse med husdyrgodkendelser, mens arealreguleringen reguleres af generelle regler.

Det er husdyrbrugets type og størrelse af staldens produktionsareal, der er afgørende for, hvilke krav, der stilles i en godkendelse. Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kun kortvarigt har adgang til, tæller ikke med i produktionsarealet som f.eks. udleveringsrum.

Carsten Asmussen søger om at få godkendt husdyrproduktionen på ejendommen Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld. Godkendelsen gives på ejendomsniveau, hvilket betyder, at det er en godkendelse, der gælder alle anlæg på ejendommens matrikulære areal og omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen. Ejendommen er tilknyttet husdyrbruget med CVR-nr. 30217691 og CHR-nr. 51278.

Husdyrbruget på Nis Thuesensvej 15, Christiansfeld er ikke et IE-brug, og der søges om godkendelse efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven, da emissionen fra husdyrbruget er over 3.500 kg NH₃-N pr. år.

Miljøvurderingerne er foretaget på baggrund af alle ændringer i produktionsarealet i hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg siden sidste ændring og over en 8-årig periode jf. § 29, stk. 6 og 7 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ansøgning om godkendelse med tilhørende bilag er indsendt som skema nr. 240526 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Supplerende oplysninger er fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen. Desuden er der brugt oplysninger fra Kolding Kommunes miljødatabase fra de seneste miljøtilsyn på ejendommen.

2.2 AFGØRELSE OM GODKENDELSE, DISPENSATION OG UDNYTTELSE

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til husdyrbruget på ejendommen Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld i henhold til § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser. Godkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de stillede vilkår (jf. afsnit 3) som et supplement til gældende lovgivning.

Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt tilhørende beregninger. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, miljøkonsekvensrapporten (jf. bilag 1) og i henhold til godkendelsens vilkår. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt og godkendt af Kolding Kommune. Det er også gældende for faste pladser med afløb til opsamlingsbeholdere m.v.

Godkendelsen skal være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen, herunder også ophør af virksomheden.

Udnyttelsesfristen for godkendelsen er 6 år jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet, eller når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse omkring, faktisk er gennemført. I den konkrete ansøgning anses tilladelsen for udnyttet, når ejendommen går over på at blive reguleret efter produktionsarealet, hvilket vil være fra godkendelsens meddelelsesdato. Udvidelsen af produktionsarealet i eksisterende stalde 1, 4 og 11 skal være i brug inden 6 år fra godkendelsen er meddelt ellers bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet. Desuden skal gyllebeholderen (GB3), ændringen fra malkestald til goldkostald (nr. 6), det nye areal til kalvehytter (nr. 5) samt møddingspladsen mod syd (mødding 2) være taget i brug inden 6 år fra meddelelse af godkendelsen.

Det følger af husdyrbrugloven (jf. § 59a, stk. 2), at hvis en meddelt godkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist, så bortfalder hele eller dele af husdyranlægget, som ikke har været udnyttet i en periode på mere end 3 år på hinanden følgende år.

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse jf. § 40 i husdyrbrugloven.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger (f.eks. byggetilladelse, spildevandstilladelse, m.fl.) skal indhentes særskilt.

Der er ikke ansøgt om biaktiviteter, som kræver samtidig tilladelse eller godkendelse efter lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven eller anden lovgivning.

2.3 VURDERING AF SAMDRIFT MED ANDRE HUSDYRBRUG

Godkendelser efter husdyrbrugloven gives på ejendomsniveau dvs. det matrikulære areal og derfor til alle anlæg på ejendommen. Ansøger har indsendt oplysninger om, at husdyrbruget på Nis Thuesensvej 15 ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Ansøger har kvier på kviehotel på Åstorpvej 68 i Sjølund, men der er ikke produktionsmæssig sammenhæng imellem ejendommene. Der er dermed ikke samdrift med andre ejendomme i miljømæssig forstand.

2.4 VURDERING AF DISPENSATION FOR AFSTANDSKRAV

Ansøger ønsker at etablere produktionsareal i den eksisterende malkestald (nr. 6 i figur 1). Da der kun er ca. 5 m til offentlig vej er det ikke muligt at overholde afstandskravet på 15 m til offentlig vej jf. § 8, stk. 1 i husdyrbrugloven.

Kolding Kommune vurderer, at der kan gives dispensation for afstandskravet idet det er en eksisterende bygning, hvori det kun er anvendelsen, som ændres. Ændringen vurderes ikke at have indflydelse på de trafikale forhold, og dispensation til offentlig vej kan derfor gives.

2.5 SAMLET VURDERING AF VIRKNINGER PÅ MILJØET

Afgørelser efter husdyrbrugloven er ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da denne vurdering ligger som en integreret del af godkendelsen efter husdyrbrugloven. I de administrative bestemmelser, som fremgår af lovens kapitel 6, ses VVM-direktivets krav til høringer. Høringerne i forbindelse med nærværende godkendelse kan ses af databladet, afsnit 1.1 og afsnit 5.

Ansøger har indsendt en miljøkonsekvensrapport, som beskriver det ansøgte og vurderer virkningerne på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten ses i bilag 1.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt og BAT. Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT. Kommunen har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper, ammoniakdeposition på natur og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit (jf. afs. 3).

Ansøger har redegjort for, at projektet ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte miljøkonsekvensrapport redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende forureningskilder: ammoniakfordampning fra staldene, opbevaring, håndtering og bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer.

Det vurderes, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf ved at have en beredskabsplan. Det vurderes også, at de påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør er med til at hindre, at der opstår en utilsigtet forurening på ejendommen.

Kommunen er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Kommunen vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder. Tiltag til reduktion af gener og forurening er fastholdt med vilkår (jf. afsnit 3).

Kolding Kommune vurderer, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende godkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

**Kolding
Kommune**
en del af trekantområdet

A handwritten signature in blue ink that reads "Betina SC".

Betina Stadager Cramer
Agronom

By- og Udviklingsforvaltningen - Miljø & Erhverv - Landbrug
Nytorv 11, 6000 Kolding

3 VILKÅR FOR NIS THUSESNSVEJ 15, CHRISTIANSFELD

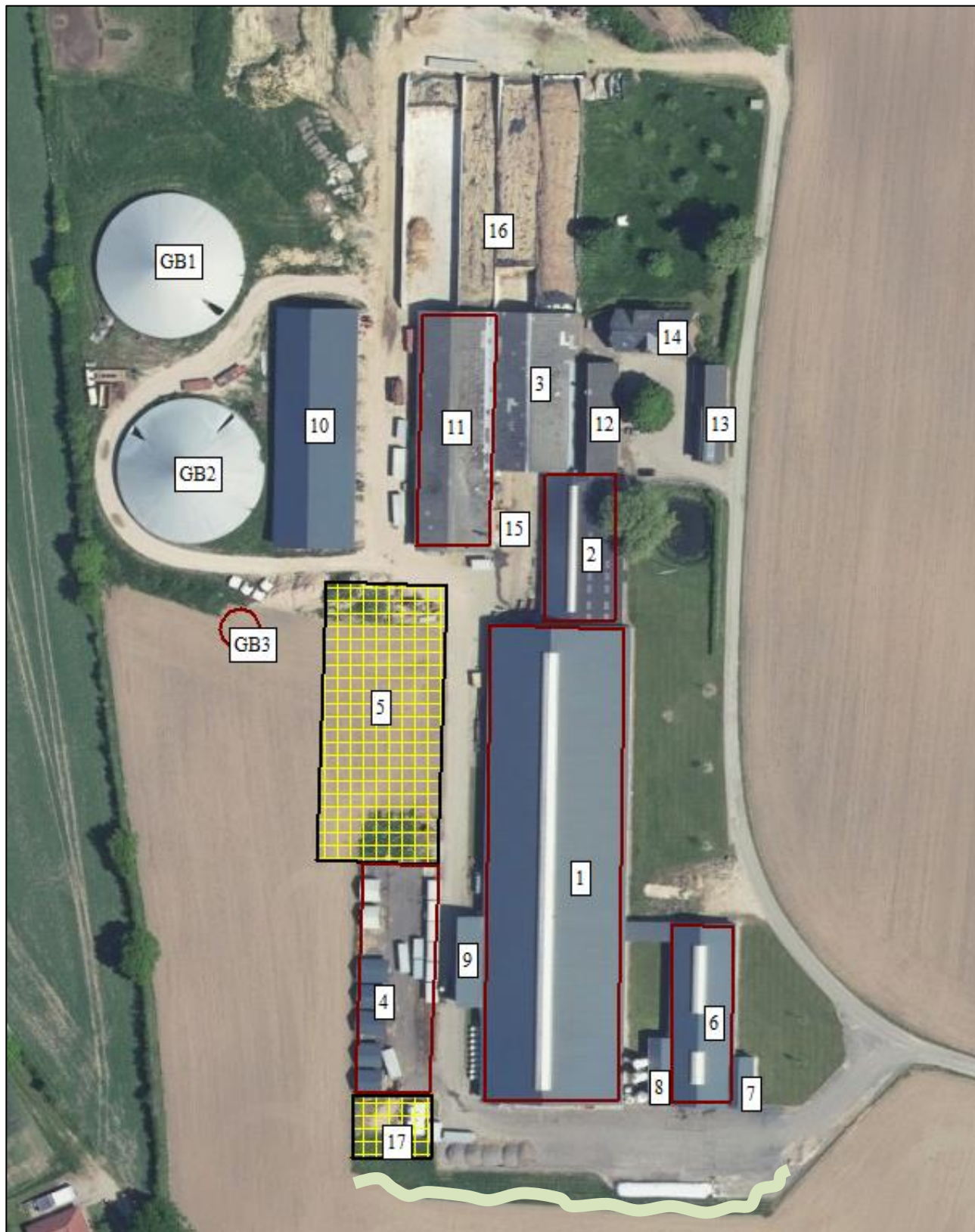
Staldanlæg og produktionsareal	
1.	Udvidelsen af produktionsarealet i stald 1, 4, 5, 6 og 11 kan ske som angivet i ansøgningen (jf. tabel 1 og figur 1), og skal overholde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav herunder bl.a. at produktionsarealerne skal etableres med fast bund og afløb til opsamlingsbeholder.
2.	Husdyrbrugets produktionsareal og produktioner (dyretype) skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1 (jf. ansøgningsskema nr. 240526 i husdyrgodkendelse.dk) og placeret i bygningerne jf. figur 1:

Tabel 1. Oversigt over stalde og produktionsareal i skema nr. 240526.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	4296	Naturlig ventilation	3 m	(#617829) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	481
				(#617745) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	566
				(#617744) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	0	1980
Stald 2	760	Naturlig ventilation	3 m	(#617748) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	529
Stald 11	1050	Naturlig ventilation	3 m	(#617751) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	200
Stald 4	1160	Naturlig ventilation	3 m	(#617752) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
Stald 5	2201	Naturlig ventilation	3 m	(#617754) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	300
Stald 6	732	Naturlig ventilation	3 m	(#617755) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	492
Sum						5248

Gylletanke	
3.	Den nye gyllebeholder på 114 kvm (GB 3) kan placeres som vist på figur 1 (minimum 30 meter fra nabomatrikel nr. 210 Aller Ejerlav, Aller).
4.	Gyllebeholderen (GB 1) skal have fast overdækning i henhold til nyeste teknologiliste om "Fast overdækning af gyllebeholder" samt Miljøstyrelsens vejledende byggeblad for gyllebeholdere, Vejledning nr. 13, 2015.
5.	For alle gyllebeholderne med fast overdækning gælder: Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen, eller der skal være indgået aftale om reparation.

Oversigtskort over Nis Thuesensvej 14 – figur 1

Figur 1. Oversigtskort over anlæg på Nis Thuesensvej 15. Produktionsareal angivet med rød streg (bygning nr. 1, 2, 4, 5, 6 og 11). Opbevaring af fast husdyrgødning på plads nr. 15 og 17 (ny). Opbevaring af ensilage på plads nr. 5 (ny) og 16. Lysegrønne streg illustrer beplantning.

Møddings- og ensilagepladser	
6.	Der kan etableres en ny møddingsplads (aflæsserplads til biogas) til fast husdyrgødning (nr. 17 i figur 1) på 320 kvm. Indretningen skal overholde kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen (jf. kapitel 6 m.fl).
7.	Etablering af en ensilageplads på i alt 2.200 kvm (nr. 5 i figur 1). . Indretningen skal overholde kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen (jf. kapitel 7 m.fl).
8.	Der skal være en overløbsalarm i opsamlingsbeholdere til ensilagesaft i tilknytning til ensilagepladserne, som løbende skal vedligeholdes.
9.	Når der står kalvehytter eller der ligger dybstrøelse på de befæstede pladser skal afløbet ledes til opsamlingsbeholder.
10.	De befæstede pladser (ensilagesiloer, møddingsplads samt pladserne til kalvehytter) skal løbende og mindst en gang årligt gennemgås for eventuelle revner og utætheder.

Læhegn og beplantning	
11.	Der skal være beplantning syd om staldanlæggene (jf. figur 1) som løbende skal vedligeholdes, således at det fremtræder tæt og afskærmende.
12	At det eksisterende levende hegn vest for ejendommen skal vedligeholdes, således at det fremtræder tæt og afskærmende.

Støj																																					
13.	<p>Støjbelastningen fra husdyrbrugets bygningsparcel til omgivelserne (det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i ethvert punkt uden for skel må ikke overstige:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4">DAG</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mandag-fredag</td> <td>Kl. 07.00 – 18.00</td> <td>55 dB(A)</td> <td>ref. tid 8 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>Kl. 07.00 – 14.00</td> <td>55 dB(A)</td> <td>ref. tid 7 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>Kl. 14.00 – 18.00</td> <td>45 dB(A)</td> <td>ref. tid 4 timer</td> </tr> <tr> <td>Søn- og helligdage</td> <td>Kl. 07.00 – 18.00</td> <td>45 dB(A)</td> <td>ref. tid 8 timer</td> </tr> <tr> <th colspan="4">AFTEN</th> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>Kl. 18.00 – 22.00</td> <td>45 dB(A)</td> <td>ref. tid 1 time</td> </tr> <tr> <th colspan="4">NAT</th> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>Kl. 22.00 – 07.00</td> <td>40 dB(A)</td> <td>ref. tid ½ time</td> </tr> </tbody> </table> <p>Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen.</p> <p>Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt.</p> <p>Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.</p>	DAG				Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer	Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer	Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer	Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer	AFTEN				Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time	NAT				Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time
DAG																																					
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer																																		
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer																																		
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer																																		
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer																																		
AFTEN																																					
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time																																		
NAT																																					
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time																																		

Lugt	
14.	På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne.

Skadedyr og fluer	
15.	<p>Opbevaring af foder og foderrester skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.fl.).</p> <p>Der skal som minimum foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr.</p> <p>Bekæmpelsen skal desuden foretages, hvis kommunen i forbindelse med tilsyn vurderer, at bekæmpelsen af fluer er utilstrækkelig.</p>
Håndtering af farlige stoffer	
16.	<p>Olieprodukter (benzin, diesel og lignende), kemikalier til rengøring og desinfektion samt farligt affald skal opbevares i egnet emballage under tag, i lukkede beholdere, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord, således at der ikke opstår risiko for forurening.</p>
17.	<p>Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak overflade- eller grundvand.</p> <p>Såfremt tankpistolen på dieseltanken skal kunne fastlåses, skal der være en mekanisme, som automatisk slår fra ved fuld tank.</p>
Driftsforstyrrelse eller uheld	
18.	<p>Der skal til hver en tid være en beredskabsplan for husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.</p> <p>Der skal beskrives en procedure for håndtering af overfladevandet fra den nye ensilageplads (2.200 kvm jf. stald 5 i figur 1), som kan benyttes til kalvehytter på en del af arealet (320 kvm). Når der er produktion af gødning på pladsen skal overfladevandet ledes til en opsamlingsbeholder.</p> <p>Beredskabsplanen skal foreligge opdateret, når godkendelsen meddeles.</p>
Egenkontrol og dokumentation	
19.	<p>På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår. Den fremviste dokumentation skal uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i godkendelsen.</p>
Ophør	
20.	<p>Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Kemikalier, olie- og sprøjtemidler skal bortskaffes til godkendt modtager.</p>

4 BEGRUNDELSE FOR DE STILLEDE VILKÅR

Godkendelsen er givet på en række vilkår (jf. afsnit 3), der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget på Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld bliver drevet på en hensigtsmæssig måde og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet.

Staldanlæg og produktionsareal (vilkår 1-2)

Størrelsen af produktionsarealerne i hver stald er grundlæggende forudsætninger for beregningerne af ammoniakemission, - deposition og lugt. Produktionsarealet er dér, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning. Arealer, hvor dyrene kun kortvarigt har adgang til, tæller ikke med i dette.

Placering og udformning af nye anlæg samt etablering af øget produktionsareal i eksisterende stalde skal følge beskrivelsen i ansøgningsmaterialet (jf. bl.a. kapitel 3) i miljøkonsekvensrapporten), idet disse oplysninger ligger til grund for kommunens vurderinger i forhold til bl.a. landskabelige påvirkninger samt beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem. Størrelsen af produktionsarealerne i hver stald er også grundlæggende forudsætninger for beregningerne af ammoniakemission, - deposition og lugt.

Derfor stilles der vilkår om, at der ikke må foretages andre ændringer i stalde og produktionsarealer, end dem der fremgår i ansøgningen og på kortbilag.

Gylletanke (vilkår 3-5)

Der etableres en ny mindre gyllebeholder i tilknytning til de eksisterende anlæg. Der stilles vilkår om, at gyllebeholderen skal etableres i henhold til ansøgningen. Da fast overdækning af den ene gyllebeholder (GB1) er anvendt som virkemiddel i beregningerne af ammoniakemission og –deposition stilles der vilkår om, at gyllebeholderen BG1 skal have fast overdækning.

Der stilles vilkår om, at gyllebeholdere med fast overdækning skal sidde tæt, da der ellers vil ske en yderligere ammoniakemission. Alternativet hertil er et fast tæt flydelag og førelse af logbog mv.

Møddings- og ensilagepladser (vilkår 6-10)

Indretning af møddings- og ensilagepladser skal overholde kravene fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der stilles vilkår om at der skal være overløbsalarmer i opsamlingsbeholdere til ensilagesaft i tilknytning til ensilagepladserne for at undgå eventuelle overløb af ensilagesaft.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om, at møddings- og ensilagepladser skal være tætte og ikke gennemtrængelige for fugt. De skal kunne modstå belastning fra maskiner m.m. For at stille fokus på tæthed på pladser stilles vilkår om, at de befæstede arealer (ensilagesiloer, møddingsplads samt pladser til kalvehytter) løbende og mindst en gang årligt gennemgås for eventuelle revner og utætheder.

Læhegn og beplantning (vilkår 11-12)

Af hensyn til de landskabelige forhold fastholdes et vilkår om beplantning syd for staldanlægget fra den tidligere godkendelse. Eksisterende læhegn vest for ejendommen skal fortsat bevares og vedligeholdes.

Støj (vilkår 13)

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten vurderet, at støj og rystelser fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der stilles vilkår til, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områder med blandet bolig og erhverv overholdes, som det er foreslået i styrelsens støjvejledning.

Støjkvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj gælder udelukkende for støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften. Da malkning, vask af malkeanlæg samt køling af mælk foregår inden dørs, forventes det ikke at give støjgener for de omkringboende, og det er ikke fundet proportionalt at yderligere vilkår hertil. De valgte placeringer af den nye gyllebeholder og de nye anlæg medfører, at støv og trafik vil flyttes til den vestlige interne kørselsvej, og dermed væk fra naboen, som ligger op ad transportvejen mod øst.

Kommunen vurderer, at de fastsatte støjkvilkår i tilstrækkeligt omfang vil tage hensyn til omgivelserne.

Lugt (vilkår 14)

Rengøring af arealer er vigtig i forhold til at reducere lugt fra arealerne. På arealer, hvor der kortvarigt kan være dyr, men som ifølge godkendelsen ikke skal medregnes i produktionsarealet, skal der rengøres effektivt efter endt ophold. Kravet gælder direkte efter bekendtgørelsen. Der skal derfor ikke stilles vilkår om effektiv rengøring i godkendelsen. Tidspunktet for, hvornår rengøringen af et konkret areal skal foretages, afhænger af, om dyrene har daglig adgang på arealet jf. § 39 i godkendelsesbekendtgørelsen. Hvis dyr har daglig adgang på arealet, skal den effektive rengøring foretages senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, og senest 12 timer efter, hvis dyrene har lejlighedsvis men ikke daglig adgang på arealet.

De vejledende lugtgenafstande bygger på en forudsætning om god staldhygiejne, og derfor stilles der vilkår om at der til stadighed skal opretholdes en god staldhygiejne.

Fluer og skadedyr (vilkår 15)

For at forebygge forekomsten af skadedyr og fluer stilles der vilkår om, at der skal foretages en effektiv bekæmpelse.

Kommunen finder efter en samlet vurdering, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige fluegener for de omkringboende, så længe ansøger overholder de i godkendelsen angivne forudsætninger (overdækning af gødning på møddingspladser, hyppig aflevering af dybstrøelse til biogas, bekæmpelse af fluer i staldene) samt de af kommunen fastsatte vilkår. Kommunen har lagt vægt på, at forebyggelse af flueplage først og fremmest kræver en god gødningshåndtering samt en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Håndtering af farlige stoffer (vilkår 16-17)

For at undgå risiko for forurening af jord og grundvand er der stillet vilkår til håndteringen af farlige stoffer.

Driftsforstyrrelser eller uheld (vilkår 18)

En beredskabsplan er med til at sikre mod skader på miljøet både ved at forebygge uheld og ved at fortælle, hvordan der skal reageres, hvis der opstår unormale driftssituationer eller sker uheld, som kan føre til forurening. Ejendommen har allerede en beredskabsplan. Der stilles vilkår til, at beredskabsplanen fortsat skal være til stede, og at den skal holdes opdateret.

Dokumentation (vilkår 19)

Virksomheden skal kunne dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår i forbindelse med tilsyn o. lign. Der stilles derfor vilkår herom.

Ophør (vilkår 20)

Ved ophør er der stillet vilkår til oprydningen for at sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bibeholde stedet i tilfredsstillende tilstand. Der undgås desuden, at ejendommen bliver et attraktivt levested for rotter.

BAT

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 6016 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre ved at anvende de 'bedste teknikker' på markedet, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Lovgivningens krav til maksimal ammoniakudledning er overholdt i projektet ved valg af staldd typer og fast overdækning af den ene gyllebeholder (GB1) (jf. vilkårene ovenfor).

5 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING SAMT UNDERRETNING

5.1 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som findes under Nævnenes Hus på [Link til nævnenes hus](#). Du kan også finde Klageportalen via [link til borger.dk](#) og [link til virk.dk](#).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, med mindre der er en særlig grund til fritagelse. En anmodning om eventuel fritagelse skal sendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Samtidig bedes du give Kolding Kommune besked om anmodningen. Så ved kommunen nemlig, at der er en klage på vej. Hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet fritager dig, skal kommunen oprette klagen for dig i Klageportalen.

Hvem kan hjælpe? På [dette link til naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/](#) kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen eller søger om fritagelse for brugen. Du kan desuden kontakte Callcentret på telefon 7240 5600, som er åben mandag-torsdag, kl 9-15 og fredag kl. 9-12 eller skrive til klageportalen@naevneneshus.dk ved behov for teknisk support.

Hvad er klagefristen? 1. februar 2024. Det vil sige, at klagen senest på det tidspunkt skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have betalt gebyr og endelig godkendt klagen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kolding Kommune via Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Privatpersoner skal betale 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra meddelelsesdatoen for afgørelsen.

5.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Nedenstående parter har modtaget godkendelsen i sin helhed:

Ansøger

- Carsten Asmussen, Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld, cha@aller-jersey.dk

Konsulent

- Miljørådgiver: Birgitte Madsen, Velas, Damsbovej 11, Vissenbjerg, bima@velas.dk

Elektroniske parter

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@ae.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Adelvej 34, 7000 Fredericia. E-post: trvest@stps.dk

- Foreningen Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org

Nedenstående parter har modtaget en orientering om den endelige godkendelse:

Adresser på parter inden for lugtgenekriteriet (til byzone) og matrikulære naboer

Heisselvej	10	Humlefægyde	18
Heisselvej	11	Humlefægyde	30
Heisselvej	12	Humlefægyde	32
Heisselvej	14	Humlefægyde	34
Heisselvej	14A	Kokobbelvej	9
Heisselvej	16	Nis Thuesensvej	14
Heisselvej	26	Nis Thuesensvej	21
Heisselvej	31	Torningvej	14
Heisselvej	35	Torningvej	16

6 BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Ansøgning og miljøkonsekvensrapport

28.06.2023

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld

Kalveplads udvides og ny gyllebeholder og mødding opføres

Der indsættes malkerobotter og nuværende malkestald ændres til goldkostald

Et sengeafsnit i kostalden ændres til dybstrøelse

IT-skema 240526

Indsendt 28. juni 2023

The logo for Velas, featuring a red star above the word "velas" in a bold, red, lowercase sans-serif font.

Datablad

Ansøger og ejer	Carsten Asmussen Nis Thuesensvej 15 6070 Christiansfeld
	Kontaktperson på miljø sagen: Carsten Asmussen Mobil: 22401289 Mail: cha@aller-jersey.dk
Husdyrbrugets adresse	Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld
CVR-nummer	30217691
CHR-nummer	51278
Kommune	Kolding Kommune
Ejendomsnummer	6210256800
Matrikel-nr.	Aller Ejerlav, Aller
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	240526
Konsulent	Velas I/S Birgitte Madsen bima@velas.dk, 50801502 Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Ansøgning indsendt	28 juni 2023

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Nis Thuesensvej 15 i Christiansfeld. Det ansøgte omfatter:

Dyrehold i eksisterende stalde samt opførelse af en ny plads til kalvehytter og ny mødding og gyllebeholder opføres.

Der indsættes malkerobotter og nuværende malkestald ændres til goldkostald. Et sengeafsnit i kostaldens sydøstlige hjørne ændres til dybstrøelse.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved ovenstående projekter.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Datablad	2
Forord	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 Indretning og drift af anlægget	9
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	13
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	13
3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed	13
3.4.1 Generelle afstandskrav	13
3.5 Ammoniakemission	14
3.5.1 Naturpunkter	14
3.6 Lugtemission	17
3.6.1 Kumulation til naboer	17
3.7 Øvrige emissioner og gener	17
3.7.1 Støj	17
3.7.2 Støv	18
3.7.3 Lys	19
3.7.4 Skadedyr	19
3.7.5 Transporter	19
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	20
3.8.1 Døde dyr	20
3.8.2 Affald	20
3.8.3 Olie- og kemikalier	21
3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	21
3.8.5 Vandforbrug	21
3.8.6 Restvand	22
3.9 BAT-Ammoniakemission	22
3.10 Grænseoverskridende virkninger	24
4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	25
4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	25
4.2 Begrænsning af ammoniakemission	28
4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	28

4.4	<i>Lugtgener for omboende</i>	29
4.5	<i>Støjgener</i>	29
4.6	<i>Støvgener</i>	30
4.7	<i>Lyspåvirkninger</i>	30
4.8	<i>Skadedyr</i>	30
4.9	<i>Transporter</i>	31
4.10	<i>Energi</i>	31
4.11	<i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</i>	32
4.12	<i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	32
4.13	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	33
4.14	<i>Alternative løsninger</i>	33
4.15	<i>Oplysninger om konsulenten</i>	34
5.	Konklusion	34
6.	Bilag	35

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer det ansøgte projekt med etablering af ny plads til kalvehytter og ny gyllebeholder vest for kostalden samt ny mødding sydvest for kostalden. På sigt påtænkes det at indsætte malkerobotter i kostalden og ændre malkestalden til goldkostald. Samtidig ændres en del af kostalden fra sengestald til dybstrøelse.

I forbindelse med optimering af projektet er en alternativ placering af beholderen overvejet, og det er konkluderet, at den valgte placering er bedst i forhold til arbejdsgange, opsyn og hensyn til naboer.

2. Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen er en kvægeejendom. Den oprindelige miljøgodkendelse er fra 2011. Der er efterfølgende lavet tre tillæg til miljøgodkendelsen med følgende ændringer i dyreholdet:

Jersey	Godkendelse 2011	Tillæg nr. 1 - 2013	Tillæg nr. 2 - 2015	Tillæg nr. 3 - 2017
Mælkekøer	260	300	300	400
Kalve	90	83	83	115
Opdræt	270	248	248	305
Ungtyr	-	-	-	1

Der søges nu om tilladelse til at justere dyreholdet – primært på grund af, at det i perioder er svært at afsætte kvierne, og på grund af at tyrekalvene beholdes i længere tid. Det er ikke mere tilladt at aflive tyrekalve. Antallet af køer forventes at lægge på max. 480 stk. – afhængig af antallet af kvier.

Der foretages følgende ændringer af anlægget (tallet i parentes henviser til bygningsnumrene i figur 1 længere inde i rapporten):

- Der indrettes et areal med dybstrøelse i lade (11)
- Nyt befæstet areal primært til afgrøder til biogas, men i perioder kan en del af arealet også anvendes til kalvehytter (5)
- Eksisterende areal til kalvehytter (4) udvides
- Ny gyllebeholder (GB3)
- På sigt indsættes måske malkeroboter i kostalden (1)
- Hvis der indsættes malkeroboter, forventes det at ombygge malkestalden til goldkostald med dybstrøelse (6)
- Det sydøstlige sengeafsnit i kostalden (1) ændres til dybstrøelse
- Der etableres ny mødding (17)

Før 1/8 2017 blev lugt og ammoniak beregnet ud fra dyreholdet. Efter 1/8 2017 beregnes lugt og ammoniak ud fra produktionsarealet, som er det staldareal dyrene har adgang til samt areal af gødningslagre. De bygningsmæssige ændringer betyder, at produktionsarealet i staldene øges fra 4077 m² i nudrift til 5248 m² i ansøgt drift. Overfladeareal af gødningslagre stiger fra 2136 m² til 2570 m².

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger viser, at udvidelsen resulterer i øget lugt (fra 53001 OU til 68224 OU). Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. For at minimere lugtgener holdes ejendommen ryddelig i forhold til foderrester og husdyrgødning. Dette reducerer også risikoen for fluer og rotter. Der er teltoverdækning på de to store gyllebeholdere, og den nye beholder vil også blive overdækket.

Landskab

Nye bygningselementer omfatter befæstede arealer, og en mindre gyllebeholder. Alle tre dele placeres vest/sydvest for de eksisterende staldbygninger og dermed skjult fra vejen. Naboer på Heisselvej 35 vurderes ikke at kunne se de nye bygninger på grund af et eksisterende læhegn. Naboer på Heisselvej 31 vurderes at kunne se området med de nye bygninger, men landskabsoplevelsen vil ikke ændres meget, da de nye bygningselementer ses op imod de eksisterende bygninger.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører en forøgelse af ammoniakemissionen fra ejendommen fra 5000 kg til 6016 kg. Ejendommen ligger ca. 2 km fra natur beskyttet efter EU-regler og ca. 5 km fra nærmeste natur beskyttet efter danske nationale regler. Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. For at minimere ammoniakemissionen er der teltoverdækning på én af de eksisterende gyllebeholdere.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. For det konkrete projekt er der krav om, at der højst må udledes 6016 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. I det konkrete projekt overholdes kravet til maksimal ammoniakudledning ved brug af en teltoverdækning, samt via de valgte staldsystemer.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

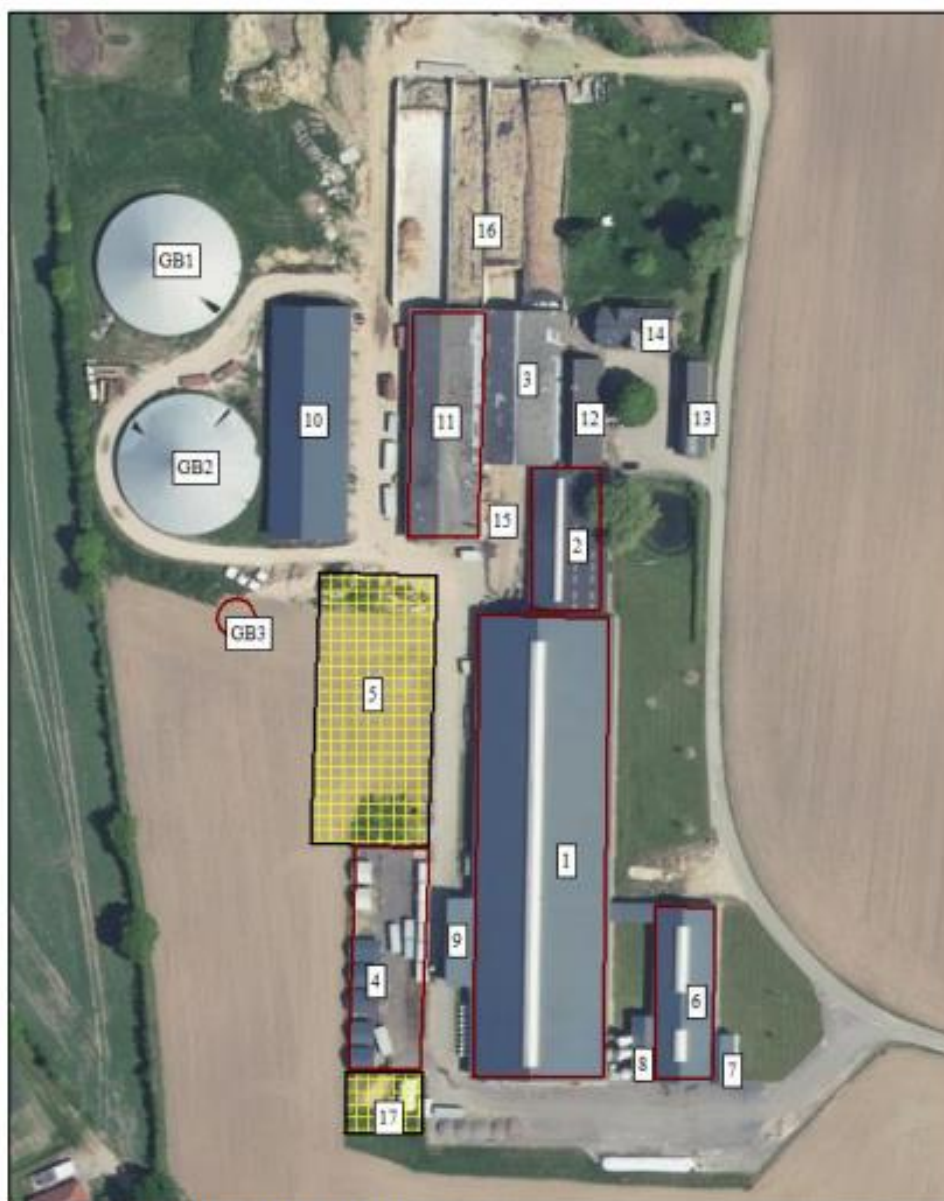
I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, samt placering i forhold til omgivelserne.

Der redegøres for ammoniak- og lugtemissionen, samt for øvrige områder, hvor husdyrbruget kan belaste omgivelserne fx støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourceforbrug.

I kapitel 4 vurderes husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Ejendommen er en malkekvægsbesætning. Husdyrbrugets bygninger er placeret samlet, med nye pladser og lagre mod vest. Oversigt over anlægget ses på Figur 1.

Figur 1 Situationsplan for Nis Thuesensvej 15

Table 1. Oversigt over bygninger. Bygningsnumrene henviser til numrene i figur 1. Grøn farve indikerer at der foretages ændringer.

Bygnings-nr.	Anvendelse	Bygningsmaterialer og farver på bygningsfacader
1	Kostald På sigt indsættes måske malkerobotter.	Gardiner i siden fra gulv til loft, gavl mod nord bygges sammen med eksisterende stald, gavl mod syd lysegrå og mørkegrå stålplader.
2	Ungdyrstald	Røde teglsten mod øst Grå beton mod vest
3	Foderlade	Hvide stålplader øverst, røde nederst
4	Kalveplads	
5	Kalveplads/ensilageplads	Betonplads der forventes anvendt til ensilage. En del af arealet kan dog blive anvendt til kalvehytter. Hele arealet er indtegnet som stald i IT-ansøgningen, men max 300 m2 kan anvendes til produktionsareal.
6	Malkestald På sigt måske goldkostald	Hvis malkerobotter afløser malkestalden, bygges den måske om til goldkostald
7	Personalefaciliteter	Lysegrå for neden og mørkegrå for oven
8	Teknik- og tankrum	Mellem tankrum og kostald står køletank og fodersiloer
9	Komposteringshus/teknikrum	
10	Lade	Mørkegrå stålplader
11	Foderlade	Hvide og grå stålplader Her indrettes boks til opdræt
12	Garage	Røde mursten
13	Medarbejderbolig	Røde mursten
14	Stuehus	Røde mursten
15	Mødding	Møg vil løbende blive kørt til biogas.
16	Plansilo	Grå beton
17	Mødding	Grå beton. Møg vil løbende blive kørt til biogas
GB1	5000 m3 gyllebeholder	Grå beton med lysegrå teltoverdækning (BAT-virkemiddel)
GB2	5000 m3 gyllebeholder	Grå beton med lysegrå teltoverdækning (frivilligt tiltag – ikke et virkemiddel)
GB3	300 m3 gyllebeholder	Grå beton. Herfra sendes gyllen til biogas eller pumpes til de andre beholdere.

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Størrelsen af produktionsarealerne er opgjort ud fra tegninger og opmålinger. Der er redegjort for størrelse af produktionsareal i hver enkelt stald i bilag 1. Skitser af staldenes indretning ses i bilag 2 og 3.

Oplysninger om produktionsarealer fremgår også af IT-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 2.

Den nuværende miljøgodkendelse, som danner grundlag for nudriften, er et tillæg fra 2017. 8-års driften er baseret på et tillæg fra 2015. I ansøgt drift opføres nye bygninger (befæstet areal til hytter og ensilage, en gyllebeholder og en madding. Herudover søges om flexgruppe i dybstrøelsesarealerne, så de kan anvendes til alle typer kvæg:

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

På sigt forventes det at indsætte malkebotter i kostalden. Hvis den nuværende malkestald således tages ud af brug, er det tanken at anvende bygningen til goldkostald. Herudover ændres det sydøstlige sengeafsnit til dybstrøelse.

Tabel 2 Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift Tillæg 2015	Nudrift Tillæg 2017	Ansøgt* 2023
1. Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter og linespil	2382	2382	1980
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	566	566	1047
2. Ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter	529	529	529
11. Lade	Dybstrøelse – alle kvægtyper	73	0	200
4. Kalveplads	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	600	600	700
5. Kalveplads	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	0	300
6. Goldkostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	0	492

*I ansøgt drift søges om flexgruppe "Alle kvæg – dybstrøelse" i arealerne med dybstrøelse

Stald 1 er en kostald med 3 rækker senge på hver side af foderbordet og med linespil under spaltegulvet. I det sydvestlige hjørne er der dybstrøelse til kælvning mm. Malkestald og opsamlingsplads er i en særskilt bygning (stald 6). Tværgangen ud til malkestalden er indregnet i produktionsarealet.

Der ansøges om, at der indsættes 2x3 malkebotter i kostalden. Dette vil påvirke produktionsarealet i kostalden minimalt. Det vil dog påvirke anvendelsen af malkestalden (se beskrivelse af stald 6 længere nede). Det sydøstlige hjørne af kostalden ændres fra sengebåse til dybstrøelse. Gyllen fra stalden pumpes til fortank og køres til biogas.

Stald 2 er en ungdyrstald med 1+3 rækker senge og spaltegulv. Stalden ændres ikke i forbindelse med denne ansøgning. Gyllen fra stalden pumpes til fortank og køres til biogas.

Stald 11 er et areal med dybstrøelse i en lade. Arealet indgår i tilladelsen fra 2015 men ikke 2017, og derfor indgår i 8-års drift, men ikke i nudrift og indgår igen som ny stald i denne ansøgning. Behovet for at tage dette areal i brug opstår dels på grund af at det i perioder er svært at sælge kvier, og dels på grund af forbud mod aflivning af tyrekalve. Det vurderes at strøelsen opsuger væsken/gyllen fra det strøede areal, men der skal etableres pumpeump eller anden løsning i stalden.

Stald 4 er en eksisterende kalveplads med fælles hytter og enkelthytter. Pladsen var netop opført for 8 år siden og indgår derfor i 8-årsdriften og i nudriften. I ansøgt drift er der søgt om udvidelse af produktionsarealet på 100 m² for at opnå fleksibilitet i udnyttelsen af arealet. Afløb fra pladsen ledes til fortank eller gyllebeholder.

Stald 5 er en udvidelse af den eksisterende kalveplads i nordlig retning. Fra nogle af hytterne vil der måske blive adgang til græsarealet mod vest, så dyrene kan blive trænet i at gå ude, inden de sælges. Afløb fra pladsen ledes til fortank eller gyllebeholder. Det er muligt at pladsen ikke vil blive anvendt til hytter, men i stedet til ensilage. I så fald vil overfladevandet måske blive udsprinklet, hvilket fremgår af afløbsskitsen (bilag 6b).

Stald 6 er en ombygning af den nuværende malkestald til goldkostald med dybstrøelse. Denne ombygning bliver kun aktuel, hvis der indsættes robotter i kostalden (1). Gyllen fra stalden ledes til fortank og køres til biogasanlæg.

På ejendommen findes to gyllebeholdere. Der etableres herudover en ny beholder til det overfladevand, der kommer fra den nye plads. Vandet fra pladsen kan enten udsprinkles eller ledes til gyllebeholder, afhængigt af om pladsen kun anvendes til afgrøder, eller om den også anvendes til kalvehytter. I de perioder, hvor pladsen anvendes til hytter, må vandet ikke udsprinkles.

Tabel 3 Opbevaringslagre til husdyrgødning

Gyllebeholder	Opførelsesår	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
GB1	2017	5.000	1043	50 % (teltoverdækning)
GB2	2015	5.000	1043	Ingen indregnet, (flydelag)
GB3	Ikke opført endnu	300	114	Ingen indregnet, (flydelag)
I alt		10.300		

Der er foretaget en kapacitetsberegning for ejendommen (bilag 4), der viser, at der er lagerkapacitet til 9 mdr. Desuden er der mulighed for at leje ekstra kapacitet. Herved vurderes det, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt. Herudover vil gyllen løbende blive sendt til biogas, hvor gyllen suges fra GB3 til lastbil, og der tages afgasset gylle retur.

Ved udmugning kan møget opbevares på møddingsplads (nr. 15 eller 17) eller i markstak efter gældende regler. Typisk afhentes møget inden for et døgn og køres til biogas.

Det forventes at gylle fra staldene vil blive pumpet til den nye gyllebeholder, og at gyllen løbende bliver afhentet fra beholderen og sendt til biogas. Herved er det altid frisk gylle, der sendes til biogas.

Vest for kostalden er der en syretank og en teknikbrønd. Alle processer kan styres og overvåges automatisk, herunder tilsætning af svovlsyre. Anlægget er ikke i brug pt.

Forsuring har en ammoniakreducerende effekt, men denne effekt er ikke medregnet i ammoniakberegningerne. Det er et frivilligt tiltag, som kan fravælges, hvis det ikke ønskes at fortsætte med det.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der foretages følgende bygningsmæssige ændringer:

- Udvidelse af plads til kalve/ensilage med 2200 kvm – heraf max 300 kvm produktionsareal (5)
- Et afsnit i kostalden (1) ændres fra spalter til dybstrøelse, mulighed for fleksibilitet i forhold til kvægtype i en del af stalden og produktionsarealet udvides med 79 kvm.
- Indsættelse af malkebotter i stald 1.
- Etablering af dybstrøelsesafsnit i bygning 11 på 200 kvm.
- Nuværende malkestald ændres til goldkostald med dybstrøelse (6) (492 kvm).
- Etablering af en ny beholder på 300 kbm (GB3).
- Etablering af en aflæsningsplads til fast husdyrgødning (17) på 320 kvm.
- Udvidelse af eksisterende kalveplads med 100 kvm (4)

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger ejer ikke andre husdyrbrug end det her beskrevne, og der vurderes ikke at være teknisk eller forureningsmæssigt forbindelse med andre husdyrbrug, på en sådan måde, at de skal godkendes samlet. Kvier står på kviehotel på Åstorpvej 68 i Sjølund ca. 7 km fra ejendommen. På kviehotellet er der faciliteter til opbevaring af foder og husdyrgødning.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Ejendommen ligger nordøst for Christiansfeld. Ejendommen ligger i et let bakket landskab præget af åbne marker og læhegn. Der ligger flere landbrugsejendomme i området. I dette afsnit beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende.

Oversigt over anlægget fremgår af Figur 1.

3.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6 og 8 i forhold til nye husdyranlæg er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 4. Faste afstandskrav i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 6 og 8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo	Ca. 70 m Ca. 140 m Ca. 130 m	Fra ny mødding til Heisselvej 35 Fra ny (GB3) til Heisselvej 35 Fra malkestald (6) til Heisselvej 31	50 m
Naboskel	30 m	Fra GB3 til markskel mod vest.	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	Ca. 30 m	Fra laden, hvor der indrettes dybstrøelse (11), til stuehuset.	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	Ca. 900 m	Fra malkestald (6) til Kær Møllevej 39 mod øst	413 m*
Byzone (eksisterende og fremtidig)	Ca. 900 m	Fra kalveplads (4) til Christiansfeld (Sønderkobbøl)	567 m*

Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	> 1 km		567 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	Ca. 500 m	Fra malkestald (6) til Aller (områdeplan 1353-BE1)	413 m*
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 900 m	Vandværk i Aller	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 2 km Ca. 430 m	Enkeltvandværk mod øst ved Kobbersted Vandboring 143.427 ved Aller	25 m
Vandløb - åbent	Ca. 1 km	Mod øst	15/100 m
Sø	Ca. 10 m Ca. 103 m	Fra ungdyrstald (2) til dam. Det er en eksisterende bygning, der ikke ændres. Fra GB3 til dam.	15/100 m
Offentlig vej	Ca. 7 m	Fra malkestald (6) til vej. Der blev meddelt dispensation forud for opførelsen af bygningen.	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt på ejendommen til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Ejendommen ligger inden for bevaringsværdige landskaber, særligt værdifulde landbrugsområder, og op ad skovrejsningsområde med skovrejsning uønsket.

Ejendommen ligger ikke inden for Natura2000, byggeskyttelseslinjer, OSD, BNBO, NFI, større sammenhængende landskaber, geologiske bevaringsværdier, fredede områder, værdifulde kulturmiljøer, lavbundsarealer og økologiske forbindelser.

3.5 Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger:

- Emission i 8 års drift = 4853 kg NH₃-N/år
- Emission i nudrift = 5000 kg NH₃-N/år
- Emission i ansøgt drift = 6016 kg NH₃-N/år.

3.5.1 Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er habitatområder, der ligger godt 2 km mod nordøst og sydøst. Totaldepositionen på naturområderne er henholdsvis 0,2 og 0,1 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i IT-ansøgningssystemet er der kumulation med et andet husdyrbrug i nærheden af habitatområdet mod NØ. Dermed er det lovgivningsmæssige krav max. 0,4 kg, hvilket er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger ca. 5 km nord for anlægget. Afstanden betyder, at der afsættes 0,0 kg N pr. ha, hvilket er under lovgivningens krav om maksimalt 1 kg N pr ha fra den samlede produktion på husdyrbruget.

Kategori 3-natur

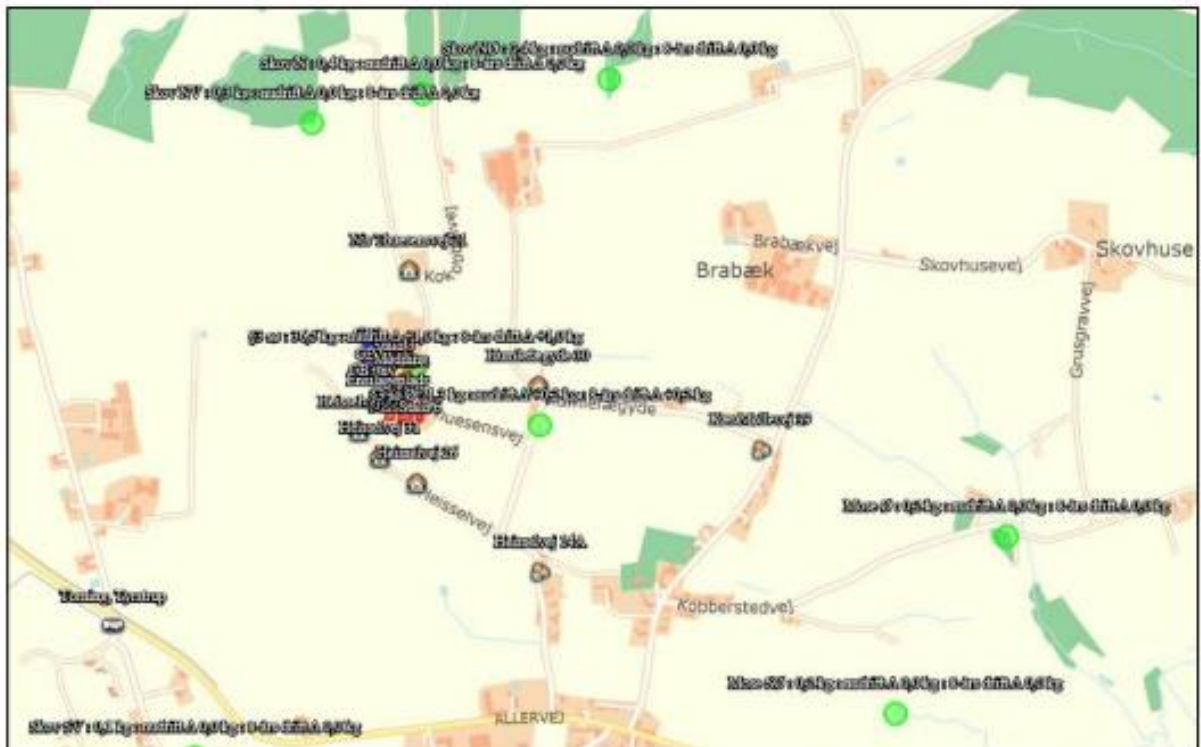
Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Der er regnet til de 6 nærmeste kategori 3-naturområder. For alle 6 områder medfører projektet en merbelastning på 0,1 kg eller derunder.

Der er desuden regnet til de to nærmeste §3-søer. De modtager en merbelastning på henholdsvis 0,3 og 2,7 kg i forhold til 8-års driften. I forhold til nudriften er merbelastningen 0,3 og 2,8 kg.

Tabel 5. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter jf. Figur 2

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,3
§3 sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,3	1,6
§3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,7	2,8	38,9
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
Skov SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Skov NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5
Skov N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5
Skov NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,4
Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Habitat SØ	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Habitat NØ	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,2
Natura2000	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2

Figur 2. Markering af nærmeste naturområder (lysegrønne markeringer) omkring ejendommen, hvor der er beregnet ammoniakdeposition til (jf. tabel 5). Kategori 1- og kategori 2-natur fremgår dog ikke af kortet, fordi de ligger så langt væk.

3.6 Lugtemission

Resultat af lugtberegning fremgår af tabel 6. Det ses at lugtgenekriterierne i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Tabel 6. Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Heisselvej 26	0	FMK	127,5	127,5	233,5	Ja
 Heisselvej 31	0	FMK	127,5	127,5	177,3	Ja
 Heisselvej 35	0	FMK	127,5	127,5	155,2	Ja
 Humlefægdyde 30	0	FMK	127,5	127,5	353,9	Ja
 Nis Thuesensvej 21	0	FMK	127,5	127,5	323	Ja
 Heisselvej 14A	0	NY	412,8	371,5	583,6	Ja
 Kær Møllevej 39	0	NY	412,8	412,8	941,4	Ja
 Torning, Tyrstrup	0	NY	596,3	566,5	966,8	Ja

3.6.1 Kumulation til naboer

Der vurderes ikke at ligge andre husdyrbrug inden for 100 m fra naboerne eller inden for 300 m fra samlet bebyggelse og byzoner. Dermed vurderes der ikke at være kumulation med andre husdyrbrug.

3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse gener/ulempere beskrives i det følgende.

3.7.1 Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter, som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderhåndtering, transport, gyllepumpning, korntørring mm.

Tabel 7. Tabel over støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Foderblanding	Der hentes ensilage fra plansiloerne nord for staldene, og foderet blandes i bygning 3	11 timer pr døgn.
Udfodring	Automatisk foderanlæg i bygning 3 og staldene. Kraftfoder i malkestald	Løbende. Drives af el-motor og støjer ikke uden for ejendommen. Under malkning.
Malkeanlæg	Malkestald	2 gange dagligt 3.30-7.00 og 15.30-19.00. På sigt indsættes eventuelt malkerobotter, der vil køre i døgndrift.
Mælkekøling	Ved tankrum	Primært under malkning. Støjer ikke.
Afhentning af mælk	Ved tankrum	Ca. 30 min hver 2. dag. Tidspunkt varierer.
Ensilering	Ensilagesiloerne	Græs: ca. 9 timer efter hvert slæt. Majs: en gang årligt i ca. 20 timer.
Levering af foder	Bygning 11	½ time en gang pr md mellem 7 og 17.
Knusning af halm	Bygning 3	En gang pr md i 4 timer mellem 7 og 17.
Kornvalse	Ingen	-
Korntørring	Ingen	-
Udmugning	I kostald (1) I lade (11) I hytter (4+5)	½-1 time hver 2. md i dagtimerne ½ time hver 2. md i dagtimerne ½ time hver md. i dagtimerne
Afhentning af gylle til biogas	GB3	Sandsynligvis alle hverdage. Typisk mellem kl. 7 og 17.
Afhentning af dybstrøelse til biogas	Møddingspladser	Ca. 40 gange om året, ca. 10 min pr gang. Mellem kl. 7 og 16.
Foderblanding til anden ejendom med kvier	Bygning 3	1 time dagligt mellem kl. 7 og 16
Afhentning af døde dyr	Nordøst for anlægget	Hyppighed og tidspunkt varierer. Evt. 15 minutter hver 2. uge mellem kl. 7 og 17.
Kompressor	Foderlade (11)	Ved behov ca. 1 gang ugentlig (tidsrum med klokkeslæt).

Placering af støjkilder fremgår af bilag 5.

3.7.2 Støv

De væsentligste støjkilder vurderes at være transport og håndtering af foder og strøelse.

Der sker indlevering af råvarer ca. en gang pr måned. Råvarer bliver tippet af i lade eller blæst ind i siloer.

Foderhåndtering foregår indendørs i lade (3), samt ved plansiloerne (16), hvorfra der hentes ensilage én gang dagligt. I laden (3) er der påslag og et blandeanlæg. Her foregår foderhåndteringen indendørs.

Der knuses halm i laden (3) én gang om måneden i ca. 4 timer. Denne aktivitet støver.

Sengebåse strøs med sheamel og kalvehytter og bokse strøs med ikke-snittet halm.

Placering af støvkilder fremgår af bilag 5.

3.7.3 Lys

Der er reduceret lys i staldene om natten, og der er diskret udhængsbelysning ved den sydvendte gavl af kostald og malkestald. Der er udendørs belysning ved kalvepladserne.

Lyset under udhængene er med timer og slukker kl. 23. Lyset ved kalvepladserne styres manuelt, men er kun tændt, når der arbejdes på pladsen.

Placering af lyskilder fremgår af bilag 5.

3.7.4 Skadedyr

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med gældende retningslinjer. Der anvendes Neporex eller Stalosan i strøede arealer. Sengebåse strøs med sheamel, hvilket reducerer antallet af fluer.

Bokse i kostald og bygning 11 muges hver 2. måned, men strøs løbende, så de er tørre i overfladen.

Kalvehytter muges hver måned, men strøs løbende, så de er tørre i overfladen.

Møget opbevares på befæstet areal, men afhentes inden for et døgn og sendes til biogas.

Der er aftale med Ewers om rottebekæmpelse. Ved konstatering af rotter kontaktes kommunen. Der forebygges ved at holde ejendommen ryddelig (plastik og foderrester fjernes løbende).

Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i håndtering af skadedyr.

3.7.5 Transporter

Antallet af transport er afhængig af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser/tilladelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transport.

Table 8. Anslået antal transport (én transport = til og fra ejendommen)

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder mv.	Ca. 12	Ca. 12
Grovfoder	Ca. 560	Ca. 580
Fyringsolie/brændstof	Ca. 7	Ca. 7
Mælk	Ca. 182	Ca. 182
Udlevering af dyr til levebrug (salg af kvier og tyre)	Ca. 4	Ca. 4
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 17	Ca. 17
Levering af foder til kvier	365	365
Afhentning af døde dyr	Ca. 30	Ca. 30

Diverse sækkevarer (mineraller, kalveblanding, rengøringsmidler mv.)	Ca. 12	Ca. 12
Gyllekørsel (biogas)	Ca. 260	Ca. 260
Gyllekørsel (udbringning)	Ca. 325	Ca. 340
Fast mæg (biogas)	Ca. 40	Ca. 40
Maksimalt i alt	1814	1849

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med ændring af besætningen kan der være et øget transportbehov til og fra ejendommen, men antallet øges ikke proportionalt med udvidelsen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Det er primært antallet af transporter i forbindelse med kørsel af husdyrgødning og grovfoder, som stiger. Disse transporter foregår hovedsageligt over en tidsbegrænset periode og fortrinsvis i dagtimerne hvis muligt. Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er.

Placering af interne transportveje fremgår af bilag 5.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares skjult fra vejen under kadaverkappe. De opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. DAKA afhenter efter behov og med dags varsel. Placering kan ses af bilag 5.

3.8.2 Affald

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Table 9. Opbevaring og bortskaffelse af affald

Affaldstype	Opbevaringssted og bortskaffelse (jf. bilag 5)
Spildolie	Der er ingen olieaffald fra ejendommen. Bedriftens traktor og minilæsser får skiftet olie ved leverandør.
Motorolie	Placeret i værksted på fast gulv uden afløb.
Medicinrester og kanyler	Opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Evt. rester afleveres til MOTAS.
Pesticidrester	Kemikalier afhentes på tidspunktet for anvendelse, hvorfor der generelt er meget små mængder kemikalier på ejendommen. Såfremt der er kemikalier på ejendommen, opbevares disse i aflåst rum med fast bund uden afløb i bygning 12.
Brændbart affald, sække, plastik og bigbags	Afhentes af godkendt modtager
Jern og metal	Opbevares syd for laderne. Afhentes af produkthandler

3.8.3 Olie- og kemikalier

Der opbevares meget små mængder pesticider, da der kun indkøbes det der skal bruges, og det indkøbes kort før brug.

Kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum i lade og ved garagen.

Tankning af diesel sker i maskinhus/lade på en plads med fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Opbevaring af dieselolie sker i typegodkendt beholder.

Tabel 10. Olietanke på ejendommen

Anvendelse	Størrelse (L)	Årgang	Placering	Bemærkning
Dieselolie	5900	1994	I bygning 11	Overjordisk tank. Tanken er placeret indendørs. Den står på fast bund uden afløb.
Dieselolie	1200	2010	I bygning 12	Overjordisk tank. Tanken er placeret indendørs. Den står på fast bund uden afløb.

3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Der anvendes primært energi til malkning og fodring. I nudrift har der også været energiforbrug til separationsanlæg.

Ud fra normal forventes energiforbruget at stige som følge af det større antal køer, der skal malkes, samt at malkestalden udskiftes med malkebotter.

Tabel 11. Husdyrbrugets årlige energiforbrug

Type	Nudrift	Forventet i ansøgt drift
EI	240.000 kWh inkl. separationsanlæg	250.000 kWh ved malkestald* 310.000 kWh ved malkebotter*
Dieselolie	20.000 L	21.000 L
Gas	70 kg	80 kg

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:
668,69 KWh/årsko ved malkestald/karrusel
758,69 KWh/årsko ved AMS.

3.8.5 Vandforbrug

Der anvendes primært vand til drikkevand og til vask af malkeanlæg.

Ejendommen forsynes med vand fra Aller Vandværk.

Tabel 12. Anslået årligt vandforbrug (m³/år)

Anvendelse	Før ændring	Forventet efter ændring*
Drikkevand	18.300	15-17.000 ud fra normal
Vask af malkeanlæg og stald	850	850 ved malkestald Eller 1500 ved robot

Vask af maskiner	10	10
------------------	----	----

*Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES:

En ko drikker ca. 31 m³ om året

Opdræt 6-28 mdr. drikker ca. 5 m³ om året.

Opdræt 0-6 mdr. drikker ca. 3 m³ om året.

En robot bruger ca. 250 m³ om året.

Et malkeanlæg til ca. 300 køer bruger ca. 750 m³ om året.

3.8.6 Restvand

Tabel 13 Befæstet areal (m²) omkring bygninger

Befæstede arealer	Før ændring	Efter ændring
Ensilageplads nord	2700+100	2700+100
Ensilageplads vest (stald 5)	0	2200
Mødding	50	50+320
Vaskeplads	190	190
Kalvehytter (stald 4)	1160	1160

Tabel 14 Anslåede mængder af restvand (beregnet som 0,7xareal (m²))

Type af restvand	m ³ /år før ændring	m ³ /år efter ændring	Afledes til
Ensilageplads nord	1960	1960	Udsprinkles nord og vest for ejendommen via 4 mobile stationer
Ensilageplads vest	0	1540	GB3 eller udsprinkles afhængig af om der går kalve på pladsen
Mødding	35	259	GB via ungdyrstald
Vaskeplads	133	133	GB via ungdyrstald
Kalvehytter	812	812	GB

Rengøringsvand fra robotter ledes via gyllekanaler til gyllebeholder.

Tagvand ledes via dræn til grøft.

Der er toilet i stalden. Vand herfra sendes til rensningsanlæg.

Afløbsskitse ses i bilag 6.

3.9 BAT-Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold til bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Tabel 15. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5211	804	6016
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5211	804	6016
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6.016 kg N/år. Den faktiske ammoniakemission er beregnet til 6.016 kg N/år. Dermed er det vejledende BAT-niveau overholdt.

BAT-niveauet påvirkes af, om der er tale om nye eller eksisterende bygninger. BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit:

Tabel 16 Forudsætning for BAT-beregning

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Stald 1	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald 1	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald 1	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Stald 2	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald 11	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Stald 4	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Stald 5	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Stald 6	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Til reduktion af ammoniakemissionen er der indregnet følgende virkemidler:

- De nye staldafsnit er med dybstrøelse, der lever op til BAT
- En af de eksisterende gyllebeholdere er med teltoverdækning. Ammoniakfordampningen fra beholderen halveres derved i forhold til naturligt flydelag

Ved valg af virkemidler til reduktion af ammoniak skal man se på, hvilke virkemidler, der blev anvendt i tidligere godkender, og om disse virkemidler skal videreføres i den nye godkendelse. I

nedenstående tabel er redegjort for tidligere anvendte virkemidler. Teltoverdækningen videreføres fra tidligere godkendelser.

Der er telt på begge de store beholdere. Det ene telt er dog et frivilligt tiltag, og effekten er derfor ikke indregnet i denne ansøgning. Der vil også komme overdækning på den nye beholder, som et frivilligt tiltag, der ikke er indregnet i ammoniakreduktionen.

Tabel 17 Redegørelse for virkemidler i tidligere godkendelser

Årstal	Virkemidler	Bemærkninger
2011	Gulv i kostald med 50% ammoniakreduktion	
	Spalteskraber hos ungdyr	
	Direkte udbringning af 76% mæg	
2013	Gulv i kostald med 50% ammoniakreduktion	Videreført fra 2011
	Spalteskraber hos ungdyr	Videreført fra 2011
	Direkte udbringning af 65% mæg	65% svarer til norm og er dermed ikke anvendt som virkemiddel
	En teltoverdækning	
2015	Ingen ændringer i virkemidler	
2017	Spaltegulv m linespil i kostald	Videreføres i denne ansøgning (2023)
	Spalteskraber hos ungdyr	Anmeldelse om fjernelse er lavet og meddelt i 2019, og er derfor ikke videreført i denne ansøgning (2023)
	En teltoverdækning	Den videreføres i denne ansøgning (2023)
	Reduceret protein i foderet	Denne teknologi er fjernet fra Miljøstyrelsens teknologiliste, og er derfor ikke videreført i denne ansøgning (2023)

3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 60 km fra den dansk-tyske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne

I dette afsnit vurderes projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Vurderingerne tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter

(bilag IV arter, kulturarv og landskabet)

Der foretages mindre bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte projekt. I det følgende vurderes projektets mulige indvirken på landskab, kulturarv og bilag IV arter.

Nogle af de bygningsmæssige ændringer foregår inde i eksisterende bygninger. Disse ændringer vurderes ikke at påvirke landskab, kulturarv og bilag IV-arter.

Udendørs ændringer – udvidelse af kalveplads/ensilageplads og opførelse af madding og mindre gyllebeholder – sker på den vestlige side af de eksisterende bygninger.

De nærmeste naboer bor syd og nord for ejendommen, og der løber en vej lige øst for ejendommen. Ejendommen vurderes ikke at være synlig fra vest på grund af læhegn og på grund af afstand til beboelser og veje i denne retning.

På de følgende fotos ses ejendommen fra syd (luftfoto), samt fra sydøst og fra nord.

Figur 3 Ejendommen set fra syd (luftfoto). Man kan se de nærmeste naboer nord og syd for ejendommen.

Figur 4 Ejendommen set fra sydøst. Man ser ind imod malkestalden.

Figur 5 Ejendommen set fra naboen mod nord. Man ser ind imod de nordlige plansiloer samt gavle af to lader. De to eksisterende gyllebeholdere var ikke opført, da dette billede blev taget. Teltet på den nordligste beholder vil sandsynligvis kunne ses til højre for laderne.

Der er afskærmende beplantning i grupper nord og vest for anlægget. Der er også etableret beplantning syd for kostalden. Mod øst ligger anlægget tæt på Nis Thuesensvej, så det er svært at etablere beplantning her, uden at det reducerer udsigtsforholdene og dermed trafikikkerheden. Som

nævnt ligger de bygningsmæssige ændringer vest for anlægget, og kan ikke ses fra vejen øst for anlægget.

Det vurderes, at det kun er naboerne mod syd/sydvest, der måske kan se de bygningsmæssige ændringer. På grund af læhegn øst for naboen på Heisselvej 35, vurderes denne nabo ikke at kunne se ændringerne. Hvis ændringerne kan ses, vil de ligge op imod de eksisterende bygninger.

Naboen på Heisselvej 31 vurderes at have mere frit udsyn til de bygningsmæssige ændringer, fordi der ikke er et læhegn nord for denne beboelse. Også her gælder det dog, at ændringerne vil ligge op imod de eksisterende bygninger.

Samlet set vurderes projektet ikke at påvirke landskabet væsentlig, da ændringerne ligger i tilknytning til de eksisterende og større bygninger.

Placeringen af den nye beholder er valgt for at gøre pumpeledningerne så korte som muligt. En placering nord for de eksisterende beholdere ville kræve en længere pumpeledning. En placering længere mod øst ville medføre, at afstandskravet til søen ikke overholdes. En placering længere mod syd ville være tættere på nabobeboelse. Det er derfor vurderet, at den valgte placering er den bedste.

Ejendommen ligger ikke inden for byggebeskyttelseslinjer, større sammenhængende landskaber, geologiske bevaringsværdier, fredede områder, værdifulde kulturmiljøer og økologiske forbindelser. Der ændres ikke på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter beskadiges eller ødelægges.

Ifølge Miljøgis ligger ejendommen i et område med bioscore på 1, hvilket er en lav bioscore (lav national prioritering og lav lokal prioritering), og artsscore på 1 eller derunder. Der er få truede arter (0-10 i 10 km kvadratnet), og der er ikke observeret rødlistede arter 2008-2018.

Projektet vurderes derfor ikke at påvirke kulturarv og bilag IV-arter.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission

(menneskers sundhed, luft)

I lovgivningen er der faste krav til ammoniakemissionen, der sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastningen begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt (afsnit 3.9). Det vurderes derfor at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen. For at overholde BAT er den ene af de to eksisterende gyllebeholdere overdækket med telt. Herud over er alle nye og ændrede staldafsnit med dybstrøelse.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakemission til naturarealer omkring ejendommen er beskrevet i afsnit 3.5.

Lovens krav til ammoniakpåvirkning af natur i både kategori 1 og 2 er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne i forhold til nudriften. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3-natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på under 1 kg. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

Der ligger en sø (§3 natur) umiddelbart øst for ejendommen og yderligere en sø ca. 400 m øst for ejendommen. De to søer modtager merdepositioner på hhv. 2,7 kg og 0,3 kg ammoniak i forhold til driften for 8 år siden. I forhold til nudriften modtager de merdepositioner på 2,8 kg og 0,3 kg. Søer påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Den atmosfæriske påvirkning er meget begrænset i forhold hertil og vurderes ikke at være af særlig betydning for søernes tilstand.

Samlet set vurderes det, at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og dermed heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

4.4 Lugtgener for omboende

(Menneskers sundhed/gene).

Lugtemission fra ejendommen er beskrevet i afsnit 3.6.

Projektet medfører at lugten fra ejendommen stiger i ansøgt drift. Som det fremgår af kapitel 3, så overholder projektet lovens krav i forhold til lugtgener i forhold til beboelser, samlet bebyggelse og byzone.

For at minimere lugt holdes ejendommen ryddelig, med fjernelse af gødning og foderrester. I strøede staldarealer holdes overfladen tør ved at tilføre nyt strøelse. Lager af ensilage og fast mæg overdækkes, og der er telt på gyllebeholdere. Gyllen sendes til biogas, og der er generelt færre lugtgener ved udbringning af afgasset gylle, end ikke-afgasset gylle.

På baggrund af de gennemførte beregninger samt ovennævnte foranstaltninger vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne.

4.5 Støjgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støjklender på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.1 samt af bilag 5.

Der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg, da der er naturlig ventilation. I kostalden er der dog temperaturstyrede faner, som kører i perioder med varmt vejr. De støjer ikke. Foderblanding og udfordring sker med automatisk foderanlæg, der ikke støjer. Malkning vurderes heller ikke at støje. Heller ikke en eventuel overgang til malkeroboter vurderes at medføre øgede støjgener, selv om malkningerne vil foregå hele døgnet. Den væsentligste støjkilde på ejendommen vurderes at være i tilknytning til transport af foder og husdyrgødning.

Afstande fra stalde og foderlagre til naboer er ca. 100 mod syd og ca. 120 m mod nord. Den nye mødding ligger tættere på naboer end de eksisterende bygninger, men transporter til og fra møddingen kommer ikke meget tættere på naboerne end hvad der er tilfældet i dag. Der er i de fleste tilfælde beplantning mellem ejendommen og naboerne. De fleste transporter ligger i dagtimerne. I forbindelse med høst og ensilering kan der dog være behov for transporter i aften- og nattimerne. Antallet af transporter forventes at stige ganske lidt fremover, hvor der skal håndteres større mængder foder og husdyrgødning (se afsnit 3.7.5 om transport). Ved at planlægge

transporter, så der er færrest muligt, og så de så vidt muligt ligger i dagtimerne, vurderes det, at der er taget bedst muligt hensyn til naboerne.

4.6 Støvgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støvkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.2 samt af bilag 5.

Det indkøbte foder opbevares indendørs, og foderblanding sker indendørs (3). Det meste af det indkøbte foder tippes af indendørs, hvilket reducerer støvet. En mindre del af det indkøbte foder blæses ind i siloer ved malkestald, men her anvendes støvcyklon.

Der knuses halm en gang om måneden, hvilket støver en del. Dette sker inde i laden (3), dog med åbne porte. Typisk opleves det, at støvet lægger sig i plansiloerne nord for laden.

Sengebåse strøs med sheamel og kalvehytter og bokse strøs med ikke-snittet halm. Begge dele støver mindre end snittet halm. Kalveboksene står udendørs og strøs med minilæsser eller strømaskine. Vindretningen vil ofte være væk fra naboerne mod syd. Hvis vindretningen er ned mod naboerne, anvendes strømaskinen, der støver mindre end minilæsseren. Når vinden kommer fra øst, ligger arbejdsområdet ved hytterne lidt i læ af kostalden, hvilket vurderes at reducere området hvor støvet lægger sig.

Afstande fra stalde og foderlagre til naboer er ca. 100 m mod syd og 120 m mod nord. Der er i de fleste tilfælde beplantning mellem ejendommen og naboerne. For naboerne mod syd gælder, at vindretningen sjældent vil være fra ejendommen ned mod dem.

Samlet set vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre ændrede støvgener hos naboerne.

4.7 Lyspåvirkninger

(Landskabet og gener for mennesker)

Lyskilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.3 samt af bilag 5.

Lyset under udhængene er med timer og slukker kl. 23. Lyset ved kalvepladserne styres manuelt, men er kun tændt, når der arbejdes på pladsen. Det tilstræbes så vidt muligt at holde lyskeglen inden for arbejdsområdet.

Da der er tale om åbne stalde, vil der kunne ses lys fra staldene, når det er mørkt. Der er dog kun fuld belysning i staldene, når der arbejdes i staldene. Om natten er der natsænkning i alle stalde.

Naboen mod nord forventes ikke at blive generet af lys fra ejendommen på grund af beplantning, samt at der er bygninger mellem naboen og de fleste lyskilder. Naboerne mod syd vil måske kunne se lys fra kalvepladsen, men her er lyset slukket om natten, og det er kun tændt, når der arbejdes på pladsen.

Lys fra lastbiler kan også påvirke omgivelserne. Dette er dog typisk kortvarigt.

Samlet set vurderes belysningen på ejendommen ikke at genere naboer mod nord og heller ikke forbigående på Nis Thuesensvej. Naboerne mod syd vurderes at kunne se lys fra ejendommen – primært i vinterhalvåret. For at minimere lysgener holdes lyset slukket, når aktiviteterne på ejendommen ikke kræver lys.

4.8 Skadedyr

(Gener og menneskers sundhed)

Forebyggelse og håndtering af skadedyr er beskrevet i afsnit 3.7.4.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester reducerer forekomsten af fluer og rotter.

Brug af sheamel som strøelse i sengebåsene reducerer forekomsten af fluer. Strøede staldsystemer muges hver eller hver anden måned og holdes tørre i overfladen. Møget sendes til biogas inden for et døgn, så der opbevares stort set ikke mæg på ejendommen. Skulle der opstå problemer med fluer anvendes Neporex eller Stalosan.

Der er indgået aftale med Ewers om rottebekæmpelse.

Projektet forventes ikke at medføre øgede gener fra fluer og skadedyr.

4.9 Transporter

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Anslået antal transporter fremgår af afsnit 3.7.5. Placering af interne transportveje fremgår af bilag 5.

Antallet af transporter forventes at stige ganske lidt i ansøgt drift. Gener fra transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og ved at kørslerne typisk foregår i dagtimerne.

Transport er i sig selv en forurenende aktivitet. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transporter for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejdsløn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transporter søges minimeret ved at planlægge transporterne bedst muligt.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at medføre øgede gener fra transporter.

4.10 Energi

(Klima)

Ejendommens faktiske og forventede energiforbrug fremgår af kapitel 3.

Ejendommens energiforbrug ligger på niveau med normtallene.

Fremover forventes energiforbruget at stige, fordi antallet af køer stiger lidt, og flere kvier og tyre holdes hjemme i længere tid. Herudover skiftes malkestalden ud med robotter, der har et højere energiforbrug end malkestalden.

Der er el-forbrug til det automatiske foderanlæg. Til gengæld spares der ca. 40 L diesel pr dag ved at anvende det automatiske foderanlæg.

Separationsanlæg er ikke i drift pt., så der er ikke energiforbrug til det.

Følgende tiltag reducerer energiforbruget på ejendommen:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ingen eller kun lidt energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- LED lys i staldene.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.
- En pladekøler overfører varme fra mælken til køernes drikkevand.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

4.11 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

(Vand)

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af kapitel 3.

Ejendommens vandforbrug ligger højere end normtallene foreskriver. Det kan hænge sammen med at der anvendes klovvasker og overbrusningsanlæg ved malkestalden. Herudover har køerne en høj mælkeydelse, hvilket medfører et højere forbrug af drikkevand. Normtallene dækker også over store variationer.

Fremover forventes vandforbruget at stige, fordi antallet af køer stiger lidt, og der vil være flere kvier og tyre. Herudover vil malkebotterne have et højere vandforbrug end malkestalden.

Følgende tiltag reducerer vandforbruget på ejendommen:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Der anvendes vandkøling til forkøling af mælken. Det samme vand anvendes til vask af malkestald samt til drikkevand til dyrene.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Det er forsøgt at finde en balance mellem rengøring pga. hygiejne og smitte og samtidig begrænsning af vandforbrug.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af vandforbruget.

Foruden tiltag til minimering af forbruget af vand, tages der også hensyn til risikoen for forurening af overfladevand (søer og åer). Det vurderes at der er begrænset risiko for at aktiviteterne på ejendommen medfører forurening af overfladevand. Der er ikke søer og vandløb indenfor 100 m fra gyllebeholderne. Der ligger en sø tæt på den eksisterende ungdyrstald (2). Det vurderes dog, at risikoen for gylleudslip fra stalden til søen er minimal.

Pumpning af gylle fra gyllekanaler til gyllebeholder sker under opsyn, og der vil blive monteret overpumpningsalarm på den nye beholder. Pumpning af gylle fra lastbil til gyllebeholder sker under opsyn. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Gyllebeholdere er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Olie opbevares i godkendte tanke. Der opbevares kun små mængder kemi i kemirum.

Vaskevand og drikkevandsspild fra stalde ledes til gyllebeholder. Afløbsskitse fremgår af bilag 6.

Ejendommen ligger ikke inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) eller indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, og husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning.

Samlet set vurderes det, at der på ejendommen er foretaget tiltag til minimering af vandforbrug, samt at der tages forholdsregler, der beskytter vandmiljøet.

4.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund

(jordarealer og jordbund)

Jordbundstypen er sandblandet lerjord. Lerjorden kan øge risikoen for afstrømning af næringsstoffer fra stalde og gyllebeholde, hvis der sker udslip. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 4.11 vurderes det dog, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

4.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

(befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til lugtgener og ammoniakemission, og som beskrevet i afsnit 4.11 er der foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Der udarbejdes klimaregnskab via Arla
- Etablering af stærke efterafgrøder der opfanger CO₂ og binder kulstof i jorden
- Teltoverdækninger reducerer emission af klimagasser
- Hyppig udslusning (linespil) af gylle reducerer temperaturen i gyllen og reducerer derved dannelse af metan
- Gyllen sendes til biogas
- Timing af udbringning (større risiko for emission af lattergasser ved udbringning på våd jord)
- Tilpasning af gødning til kvælstofbehovet
- Brug af græs i sædskiftet, hvilket øger kulstofindholdet i jorden i forhold til etårige afgrøder
- Tilsætning af nitrifikationshæmmere til gødningsblanding, hvilket mindsker dannelsen af lattergas ved udbringning
- Deltagelse i lavbunds- eller vårområdeprojekter
- Tilsætter fedt til foder – reducerer produktion af metan i vommen
- Minimerer foderspild
- Optimerer foderudnyttelse
- Minimerer protein i foderet
- Klimaaftryk beregnes i foderplaner i DMS/NorFor
- Avler efter bedre foderudnyttelse og mindre metanudledning
- Minimerer kørsel

4.14 Alternative løsninger

Her redegøres for alternative løsninger. F.eks. andre placeringer af bygninger og valg af andre staldsystemer og teknologier.

- Plads til kalvehytter og opdræt øges fordi det i perioder er svært at afsætte kvieme, og fordi tyrene beholdes i længere tid. Kalvepladsen etableres i forlængelse af den eksisterende plads. Det giver den bedste logistik i forhold til opsyn og transport af foder, strøelse og mæg.
- Placering af mødding er valgt for at få færrest muligt transporter forbi kalvehytterne, og lettest mulig adgang fra vejen.
- Der etableres en plads til ensilage for at undgå markstakke, hvor der går mere foder tabt end på faste pladser.
- Pladsen til kalve og ensilage har afløb til en ny gyllebeholder, der placeres på linje med de eksisterende beholdere. Valg af placering af beholderen er beskrevet i afsnit 4.1.

4.15 Oplysninger om konsulenten

Miljørådgiver Birgitte Madsen, Velas I/S (se datablad forrest i denne rapport).

5. Konklusion

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet

6. Bilag

Bilag 1 Tabel med beregning af produktionsarealer i 8-års drift og nudrift og ansøgt drift

Bilag 2 Indretning af kostald

Bilag 3 Indretning af eksisterende ungdyrstald

Bilag 4 Kapacitetserklæring

Bilag 5 Aktiviteter og opbevaring (placering af lys-, støv- og støjkilder, intern transport, døde dyr, olietanke, kemi, spildolie, affald, skrot mm)

Bilag 6a Afløbsskitse - gylle

Bilag 6b Afløbsskitse – ensilagepladser

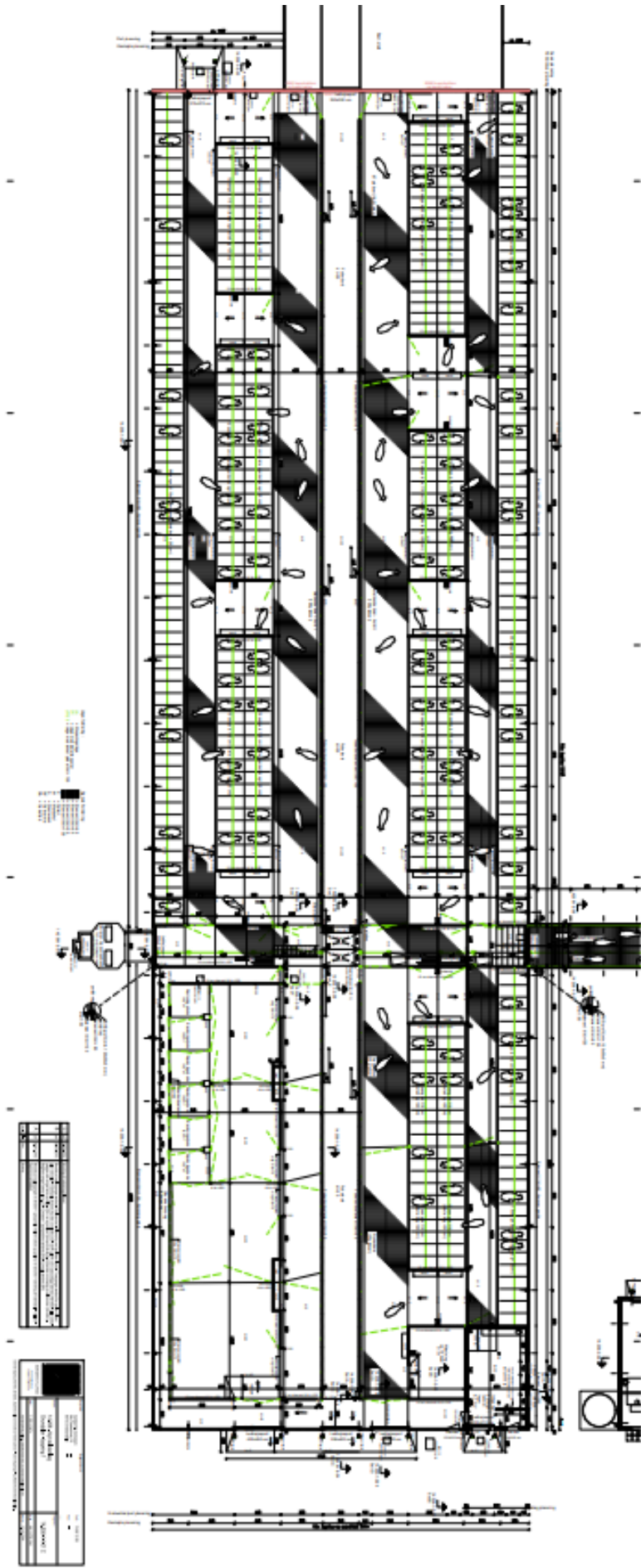
Bilag 6c Afløbsskitse - tagvand

Bilag 1: Tabel med beregning af produktionsarealer (8 års, nudrift og ansøgt drift)

Bygning	Produktionsareal, staldsystem og dyretype		
	8-års drift (tillæg 2015)	Nudrift (tillæg 2017)	Ansøgt 2023
1 Kostald	<p>Vest: $(75,7+3,6) \times 14,9 = 1181,6$ m² sengestald Minus nakkebomme enkeltrække $75,7 \times 1,2 = 90,7$ Minus nakkebomme dobbeltrække $56 \times 1,8 = 100,8$ $13,5 \times 37,5 = 506,3$ m² dybstrøelse</p> <p>Øst: $(75,7+3,6) \times 14,9 = 1181,6$ m² Minus nakkebomme enkeltrække $75,7 \times 1,2 = 90,7$ Minus nakkebomme dobbeltrække $1,8 \times 56 = 100,8$ $32,3 \times 14,9 = 481,3$ m² Minus nakkebomme enkeltrække $32,3 \times 1,2 = 38,8$ Minus nakkebomme dobbeltrække $1,8 \times 22,4 = 40,3$ Aflastning $6,5 \times 9,2 = 59,8$ m² dybstr</p> <p>I alt $2382,4$ m² sengestald m spalter og linespil $506,3 + 59,8 = 566,1$ m² dybstr</p>	Uændret	<p>Vest: Uændret areal Dog søges om flexgrupper i dybstrøelsen</p> <p>Øst: I det sydøstlige afsnit sløjfes et par sengebåse for at skabe plads til 2x3 malkebotter. Restern af afsnittet ændres til dybstrøelse. I øst i alt: 990 m² sengestald m spalter og linespil $481,3 + 59,8$ m² dybstrøelse I alt $990 + 990 = 1980$ m² sengestald $506 + 481 + 60 = 1047$ m² dybstr</p>
2 Ungdyr	<p>Vest: $3,5 \times 39,8 = 139$ m²</p> <p>Øst: Brutto $12 \times 39,8 = 478$ m² Minus nakkebomme enkeltrække $1,1 \times 39,8 = 43,8$ m² Nakkebomme dobbeltrække $1,5 \times 13,5 + 1,4 \times 18 = 44,7$ I alt $139 + (478 - 43,8 - 44,7) = 529$ m² sengestald m spaltegulv 73 m² dybstrøelse</p>	Uændret	Uændret
11 Lade		0	$10 \times 20 = 200$ m ² dybstrøelse, Flexgruppe
4 Kalveplads	600 m ² dybstrøelse	Uændret	Der søges om større produktionsareal for at opnå fleksibilitet i hytternes placering på arealet. 700 m ² dybstrøelse Flexgruppe
5 Kalveplads	0	0	300 m ² dybstrøelse Flexgruppe
6 Goldkostald i malkestald	0	0	$4 \times 12 = 492$ m ² dybstrøelse Flexgruppe
Dyrehold i alt	300 køer 331 kvier	400 køer 420 kvier 1 avlstyr	Forventet dyrehold ca.: 430 køer 370 kvier 0-22 mdr. 50 tyre 25-400 kg pr år

Side 1 af 2

Bilag 2: Indretning af kostald

Bilag 4

Kapacitetserklæring

Til brug i forbindelse med miljøansøgning

For

Carsten Asmussen
Nis Thuesensvej 15
6070 Christiansfeld
Tlf

Af

Birgitte Madsen
Damsbovej 11
5492 Vissenbjerg
Tlf: 50801502

Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 GB1	5000
2 GB2	5000
3 GB3	300
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	10300

Lagre til fast gødning	Kapacitet
1 Mødding	370
2	
3	
4	
5	
Samlet kapacitet i tons	370

Evt. kommentarer:

Gylle og fast mæg sendes til biogas.

Den udførte beregning er foretaget ud fra de officielle normtal for produktion af gødning. I praksis kan det på visse lokaliteter, af hensyn til en optimal udnyttelse af næringsstofferne og evt. fremtidige behov, være formålstmæssigt med en kapacitet, der overstiger de lovmæssige krav. Kontakt evt. din planteavlskonsulent for konkret vurdering.

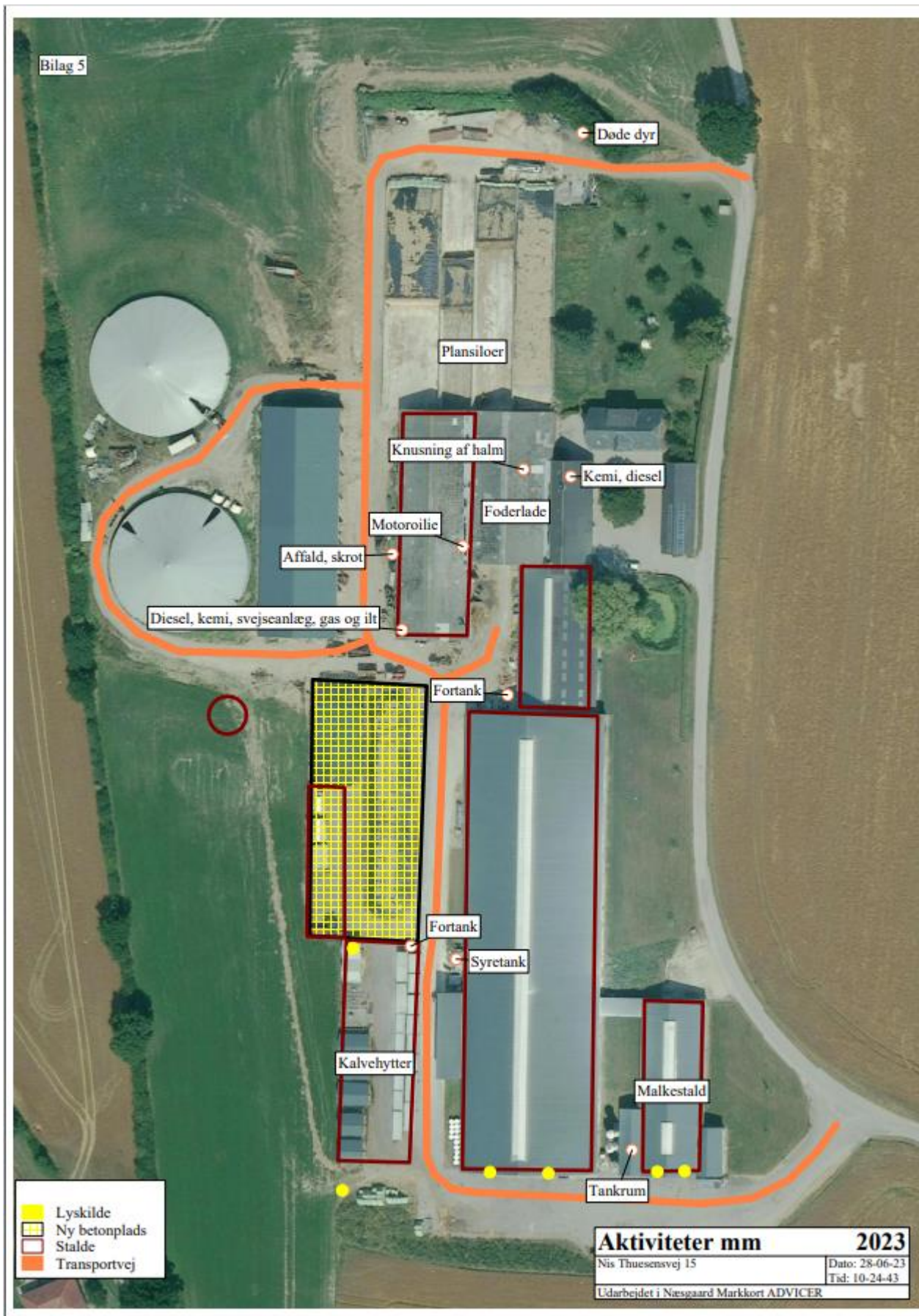
Planlagt produktion

	Dyrehold	Antal	Normproduktion ton/år	Lager	
				Dybstrøelse	Gylle
1	Køer	385	26,14		10063,9
2	Kvier 6-22 mdr	215	4,39		943,85
3					0
4					0
5					0
6					0
7					0
8					0
9					0
10					0
	Dyrehold til dybstrøelse				
1	Køer	95	13,42	1274,9	
2	Kvier 0-6 mdr	115	1,48	170,2	
3	Tyrekalve	105	0,75	78,75	
4	Kvier 6-22 mdr	40	4,45	178	
5					
		Enheder	Normproduktion ton/år		
	Tilførsel af vand				
1	Plansiloer nord udspr.	2800	0		0
2	Kalve/plansiloer vest	2200	0,7		1540
3	Kalvehytter	1160	0,7		812
4	Møddinger	370	0,7		259
5	Vaskeplads	190	0,7		133

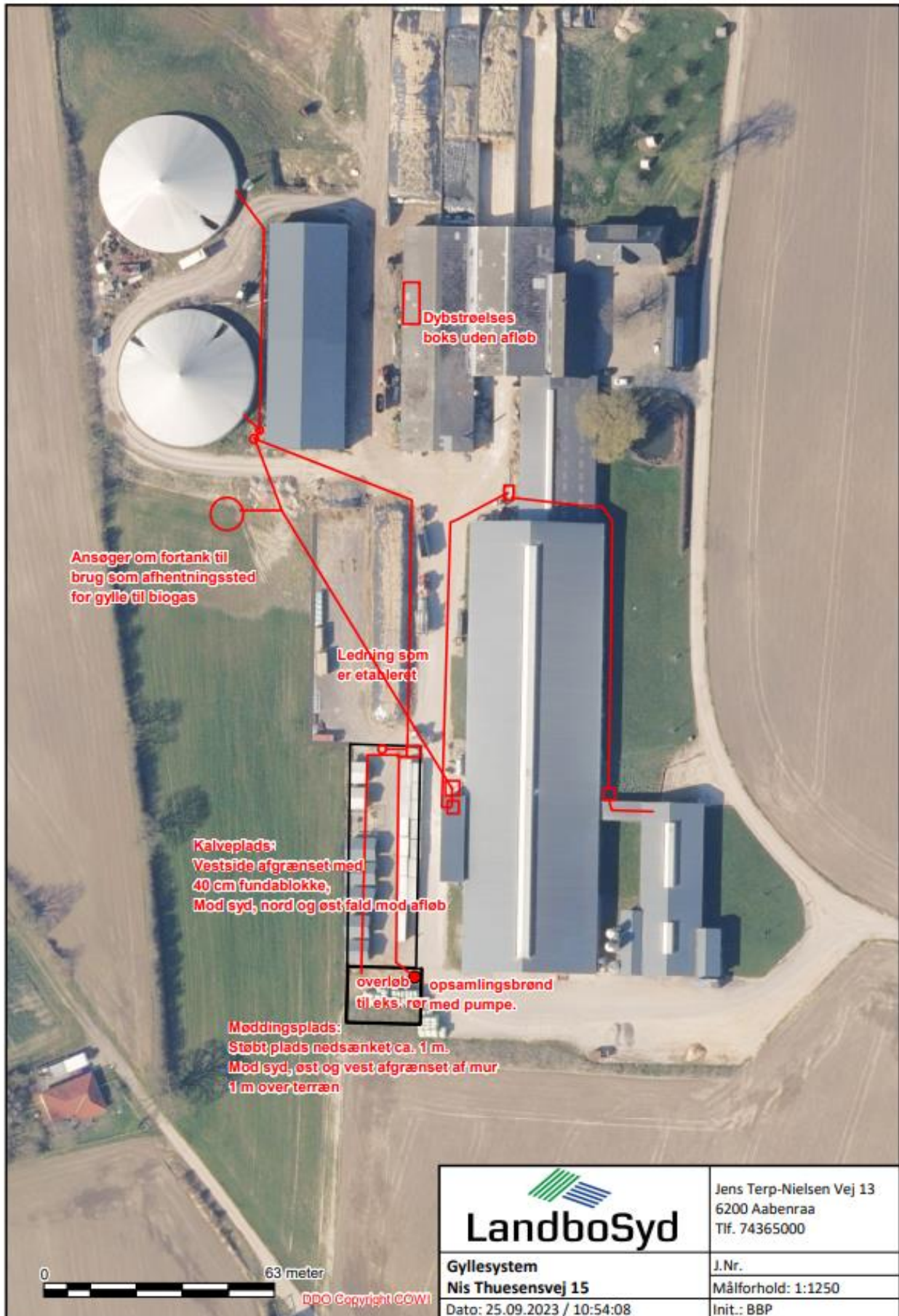
Opbevaringskapacitet

		Dybstrøelse	Gylle
Samlet tilledning til lagre	ton/år	1701,9	13751,8
Produktion pr. måned	ton	141,8	1146,0
Opbevaringskapacitet	måneder	2,6	9,0

Bilag 5: Aktivitet

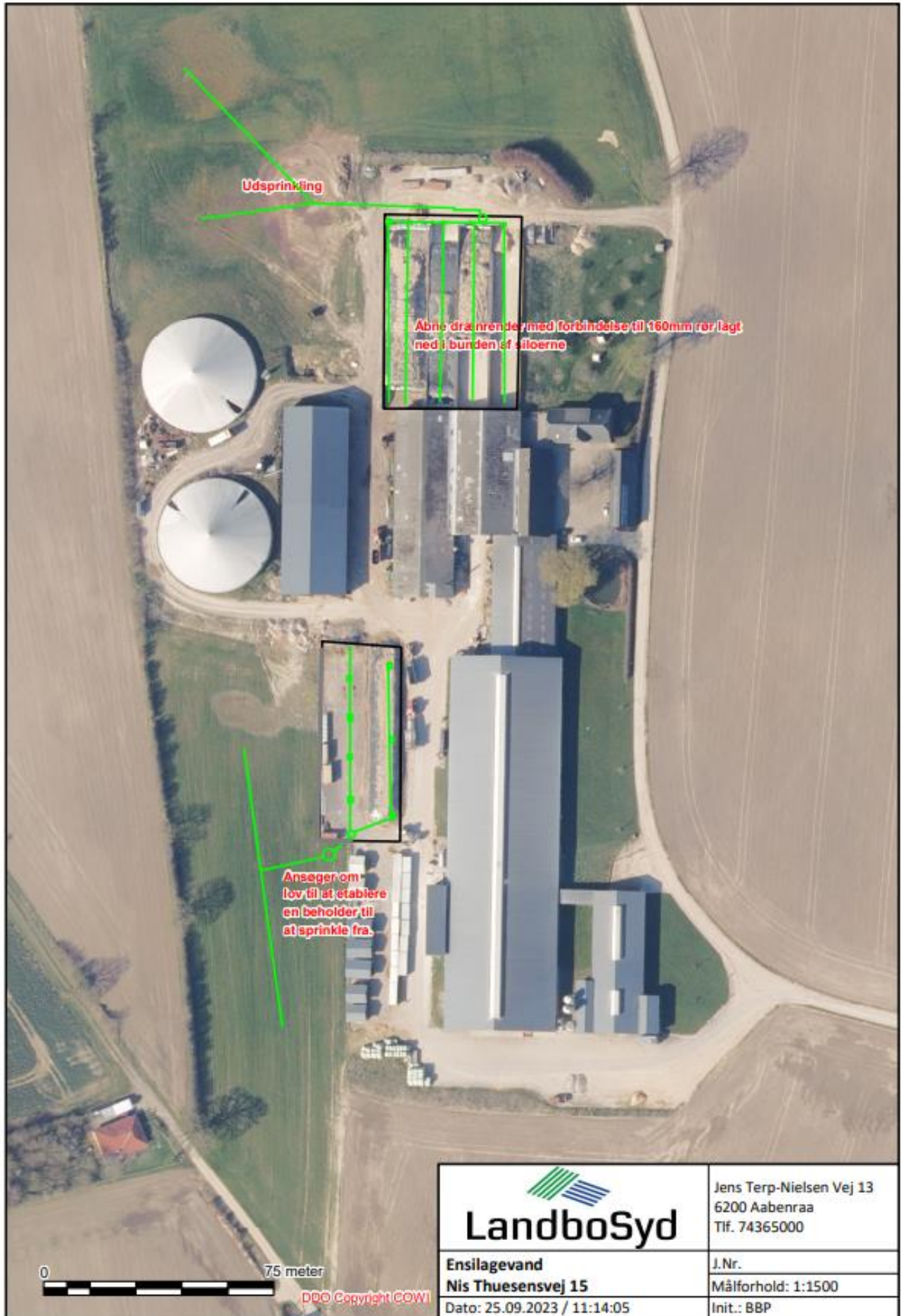

Bilag 6a – Afløb - Gyllesystem

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforshold: 1:1250 Init.: BBP
Gyllesystem Nis Thuesensvej 15 Dato: 25.09.2023 / 10:54:08	

Bilag 6b – Afløb – Ensilage

Bilag 6c – Afløb - Tagvand

Bilag 2:

Høring af berørte myndigheder

Kolding Kommune har den 28-6-2023 modtaget ansøgning om godkendelse af den eksisterende malkekvægproduktion på ejendommen Nis Thuesensvej 15, 6070 Christiansfeld, hvor der i dag er tilladelse til en malkekvægsproduktion på et produktionsareal på i alt 4.077 kvm, og hvor der søges om udvidelse til i alt 5.178 kvm.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Udvidelse af kalvepladsen (5)
- Udvidelse af eksisterende kalveplads (4)
- Etablering af en ny beholder (GB3).
- Indsættelse af malkebotter i stald 1.
- Etablering af dybstrøelsesafsnit i bygning 11..
- Nuværende malkestald ændres til goldkostald med dybstrøelse(6).
- Et afsnit i kostalden (1) ændres fra spalter til dybstrøelse og produktionsarealet udvides.
- Udvidelse af ensilagesiloanlægget

Den ansøgte produktion svarer derfor til en udvidelse på i alt 1.011 m² produktionsareal.

Nederst i dokumentet fremgår bilagene:

- Bilag 1: Oversigtskort
- Bilag 2: Ammoniakberegninger

Inden vi træffer afgørelse, skal vi høre berørte myndigheder, om der er forhold, der skal tages i betragtning i det videre arbejde med projektet.

Ved berørt myndighed forstås en myndighed, der på grund af dens specifikke miljøansvar eller lokale og regionale kompetencer kan forventes at blive berørt af projektets indvirkning på miljøet. Berørt kan også vedrøre myndighedens rolle som den myndighed, der skal godkende, give tilladelse eller dispensation for at projektet kan gennemføres.

På baggrund af ansøgningen har vi vurderet, at følgende er berørt myndighed:

Berørt myndighed		Emne
Kolding Kommune, byggesag	byggesag@kolding.dk	Vurderet at byggesag ikke skal høres, da der ikke er krav om byggetilladelse til etablering af en gyllebeholder på 300 m ³ . Etablering af kalvehytter/huse skal dog have en byggetilladelse og vil blive behandlet efterfølgende.
Kolding Kommune, spildevand	spildevand@kolding.dk	Håndtering af tagvand fra den nye gyllebeholder på 150 m ² (300 m ³) (ledes ned på jorden) og fra nye kalvehytter/hus på 240 m ² (ledes via dræn til grøft). Placering fremgår af kort i bilag 1 .
	Udtalelse fra spildevandsteam mail fra Per Bruun den 29. aug 2023	Spildevandsteamet har ingen kommentarer til håndtering af regnvand fra hverken gyllebeholder eller kalvehytter. Ejendommen ligger uden for kloakopland og skal håndtere regnvand på egen grund uden gene for andre. Placeringen af GB3 og kalvehytter giver ikke anledning til at regnvand herfra vil genere andre.
	Supplement fra spildevandsteamet - Lisette Viola Andersen, 11-12-23	Tilføjer at der skal ansøges om tilladelse til lokal afledning af regnvand i forbindelse med ny etablering af bygninger og tanke

Kolding Kommune, vandforsyning	vandforsyning@kolding.dk	Ejendommen ligger udenfor det grundvandsdannende opland og udenfor kommunens zoner i forhold til sårbarhed. Det vurderes derfor ikke at vandforsyning skal høres.
Kolding Kommune, natur	natur@kolding.dk	Ammoniakdepositioner fra ejendommen overholder Husdyrbrugslovens ¹ krav både for kategori 1, 2 og 3-natur. Vi vil gerne bede om en udtalelse vedr. en beskyttet sø, som ligger tæt på ejendommen, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven.
	Udtalelse fra naturteam mail fra Dorthe Brix Folsted Aaboer den 11. aug 2023	Naturteamet har ingen bemærkninger til ansøgningen da ammoniakdepositioner fra ejendommen overholder Husdyrbrugslovens krav både for kategori 1, 2 og 3-natur. Det er endvidere naturteamets vurdering, at merpåvirkningen ikke vil medføre en betydelig påvirkning af den beskyttede sø, som ligger tæt på ejendommen. Der er tale om en næringsrig sø og det vurderes, at merpåvirkningen ikke vil ændre sammensætningen på plante- og dyrearter i søen, da disse er tilpasset en næringsrig habitat.
Kolding Kommune, Vej og trafik	trafikvejogpark@kolding.dk	Vurderet at vej og park ikke skal høres, da der ikke etableres nye større anlæg eller interne veje.
Haderslev stift – Aller Menighedsråd	kmhad@km.dk aller.sogn@km.dk	Vurderet at Haderslev stift ikke skal høres, da der ikke bygges nyt indenfor beskyttelseslinjerne.
Kolding Kommune, råstof	industri@kolding.dk	Vurderet at industri ikke skal høres
Kolding Kommune, plan	plan@kolding.dk	Ejendommen ligger inden for særlige værdifulde landbrugsområder. Vurderet at plan ikke skal høres, da der ikke bygges nye større staldanlæg. Ændringer er i tilknytning til eksisterende byggeri.

Høringen foretages efter reglerne i § 60 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

I anmodes om at fremsende relevante oplysninger og viden om forhold, der kan have betydning for vores afgørelse inden **21-8-2023**.

Høringssvar bedes fremsendt til betb@kolding.dk.

¹ Husdyrbrugsloven lovbek. nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen nr. 443 af den 26-04-2023 om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug.